

Berätta söta mamma : sjuttio små moraliska berättelser för barn om 4 till 8 års ålder

Berg
1852

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök*:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra*:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

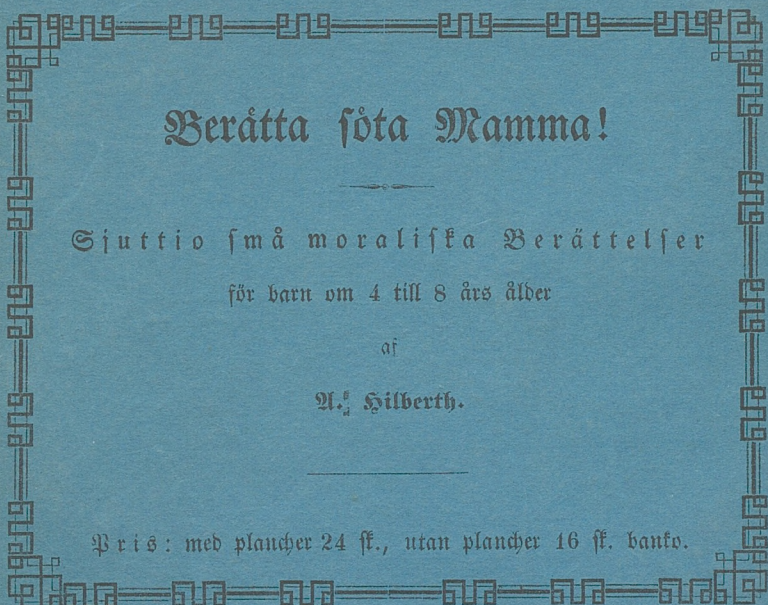
Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Berätta söta Mamma!

Sjuttio små moraliska Berättelser

för barn om 4 till 8 års ålder

af

A.^e Silberth.

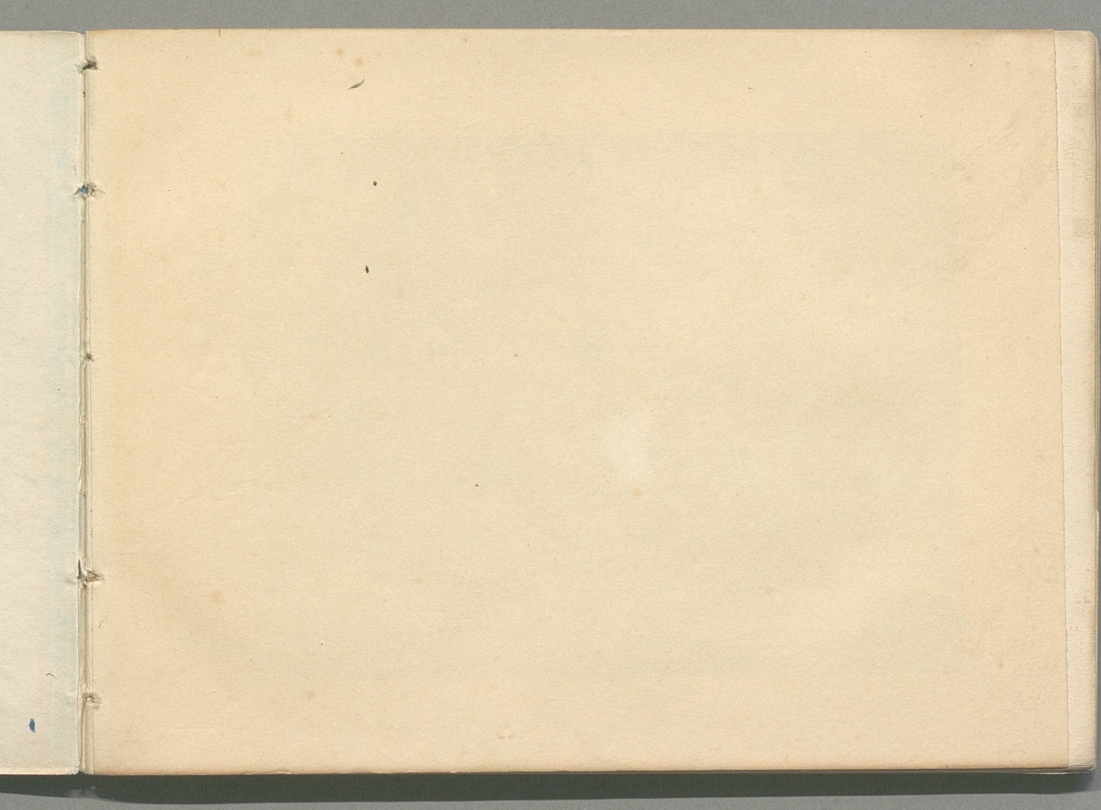
Pris: med plancher 24 ff., utan plancher 16 ff. banko.

Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.

Under.

Barn.

HILBERT H

Berätta söta Mamma!

Sjuttio små moraliska Berättelser

för barn om 4 till 8 års ålder

af

M. Silberth.

Stockholm.

Tryckt hos P. G. Berg, 1852.

Exhibition of the

British Museum

of the

British Museum

of the

British Museum

De små snälla djuren.

Herr Hederlings barn woro inne i rummen hos sina föräldrar. De små hette Carolina, Axel, Sophie, Conrad och Mina. Gossarne läste och skrefwo, flickorna sydde och stickade.

Då fingo de utanför dörren höra en mansröst sjunga så här:

Släpp mig in! jag derom ber,

Jag har saker med åt er;

Alla wißt dem bifall ge.

Öppna dörren, om jag får be!

Foglar har jag, djur också

Roliga att se uppå!

När wisan war slut, öppnade herr Hederling dörren. In trädde en man, och ställde på bordet ett wackert grönt skåp, som han bar på ryggen. Föräldrar och barn ställde sig framför detsamma.

Han öppnade skåpet. Det war beladt i tre hyllor. Hwar och en bildade ett litet nätt rum, stängdt med ett konstrikt galler. I det öfra

såg man en liten kanin, i det mellersta sex hvita råttor, och i det nedra flera kanariefoglar och steglitsor. Barnen hoppade af glädje och längtade att få se hwad som skulle ske.

Mannen sjöng en liflig marsch och foglarne sjöngo med. Sedan öppnade han en dörr, de wandrade parwis fram på bordet och ställde upp sig i ett led, och stannade så till dess att sången upphört. Barnen skrattade oupphörligt, och beundrade än det ena, än det andra. — Här-
efter gjorde mannen ett tecken med en pinne, och alla foglarne flögo munter omkring i rummet. Ännu ett tecken — och straxt stodo de återigen i ett led. Nu slog han ihop händerna: då föllo alla foglarne omfull, såsom böda. Han klappade återigen i händerna: då uppstego alla och bugade sig. Här-efter lät han dem parwis, sjungande, tåga in tillbaka i sitt rum.

Nu öppnades den mellersta dörren. Mannen hwißlade, och sex små hvita lifliga råttor hoppade ut. Fort påtogo de små nätta mans- och fruntimmerskläder. Först dansade de parwis, hwartill mannen konstrikt hwißlade. Sedan slog de prydbliga fullerbyttor. Härpå buro de om-
kring små tallrikar och sågo på hela familjen, som wille de säga: "Stänt öf litet drickspengar." Herr Heberling gaf sina barn slantar, och de lade en penning på hwarje rättas tallrik. Slutligen hoppade de, med wiga, lustiga språng, tillbaka in i sitt rum.

Nu kom ordningen till den lilla kaninen. Han kläddes till soldat och tycktes vara helt förnöjd med sin granna dräkt. Den lilla lustiga soldaten marscherade af och an med ett litet gewär, wände åt höger och wenster, samt laddade sitt gewär. Slutligen afsköade kaninen ett skott, som smällde temligen starkt. Derefter blef han åter aflädd, och hoppade förnöjd tillbaka i sitt rum, liksom barnen springa hem från skolan.

Barnen berömde djuren mycket, och modern måste ge de små träfen traktering. Barnen räckte dem det och de åto begärligt. Detta roade de små vändligt. — Fadern frågade mannen: "Hur har ni funnat få de oförståndiga djuren så skickliga?" — Mannen svarade: "Det har fordrats mycken tid och möda, innan mina små lärjungar blefwo så här snälla." — Barnen betraktade ännu en gång de underbara djuren och gjorde mannen allehanda frågor. Sedan gaf fadern honom en riklig skänk. Han stängde skåpet, tackade hjertligt och gick.

När det nu åter blifwit stilla i rummet, sade fadern till sina små barn: "Deßa djur äro swaga, små och oförnuftiga. Ändock ha de lärt sig många ting, som eljest göras af förståndiga menniskor. Er har Gud förlänat wida mer styrka och insigt. Dersför borde ni också alltid och öfwerallt vara mycket uppmärksamma och lydiga. Då bli ni äfwen goda, förståndiga och skickliga, och man skall glädja sig ännu mer öfwer er, än öfwer kanariesoglarna, steglitsorna, rättorna och kaninen."

Barn! som Gud förstånd har gett,
 Glöm ej att man städe sett
 Flit och dygd till lycka föra,
 Om än strart de ej det göra!

Fogeln och goßen, som lärde tillsammans.

"Söta pappa", sade en gång den lille Henrik, "skänkt mig en kanariesfogel!" — "Rätt gerna", svarade fadern, "men med ett villkor. Mamma har flera gånger velat lära dig en morgonbön, men du har alltid varit så ouppmärksam, att vi måst sluta dermed. Jag vill nu från fogelhandlaren hemta en ung kanariesfogel. För honom skall jag hvar morgon spela en och samma wisa. Derefter läser jag hvar gång din bön med dig. Kan nu fogeln ensam sjunga sin wisa, och du snällt läsa upp din bön utantill, så betalar jag fogeln och skänker honom åt dig. Men om det lilla djuret kan sin wisa, du deremot icke din bön, så lemnar jag fågeln tillbaka åt sin förre egare. Då skall han öfwerallt och alltid sjunga:

Jag en liten fogel är
 Som kan så wackert sjunga;

Henrik dock sin bön ej lär,
 Will leka blott och gunga!"

"Så fött!" svarade Henrik, klappade i händerna och hoppade af glädje. "Snälla pappa, skaffa mig snart en sådan fogel. Jag skall bli så uppmärksam, så uppmärksam!"

Dagen derpå hemkom fadern med en liten söt kanariesfogel i en wacker bur. Den följande morgonen började undervisningen. Fadern spelade en wisa och fogeln lyhnade uppmärksamt derpå. Sedan upplästes bönen för Henrik. Han efterjade gladt och uppmärksamt hwarje ord, och det hade albrig gått så bra. Andra dagen qwittrade fogeln redan med, då wisan spelades. Henrik deremot kunde några ord utan till sedan förra gången. — Och så gick det med hwarje dag allt bättre för de uppmärksammas lärjungarna. Femte dagen sjöng fogeln sin wisa ensam, och Henrik kunde utan hjälp wackert uppläsa sin bön. Både far och mor berömde honom; och han fick sin tacksa skolkamrat formligen till skänks. Så rik han nu war! Först nu betraktade han den tacksa warelsen riktigt noga, hans glädje blef ännu större, och han wärdade honom mycket omsorgsfullt.

"Men", sade fadern några dagar efteråt, "det är inte wackert att din fogel alltid sjunger en och samma wisa." — "Ack ja", sade Henrik, "och det är inte heller tillräckligt att jag endast kan beja en mor-

gonböen. Söta pappa, war så god och fortsätt wår underwisning. Jag skall wara så uppmärksam och min fogel met!" Nu lärde fogeln en ny wisa; Henrik på samma tid en aftonböen. Och när det snälla djuret kunde qwittra en tredje och sjerde wisa, war också hans skolkamrat i stånd att wackert bedja till och från bordet.

Snart derefter kommo de goda morföräldrarna på besök. De blefwo högst förwånade öfwer att Henrik på så kort tid lärt att bedja så wackert. "Så snäll du blifwit, min goße!" sade morsfaderen. "Med en så söt skolkamrat går det också lätt!" swarade Henrik förnöjd. — Den lilla kanariefogeln har emellertid lärt sig flera wackra melodier, samt till och med sjelf hittat på många muntra wisor. Men också Henrik har blifwit en stor och mycket kunnig och sfiicklig goße.

Storätaren.

Storätaren tänkte aldrig på annat än hwad han hade ätit, nu wille äta, eller snart skulle få. Om han såg en person äta något, tänkte han strart: "Ack! om jag fick med af det der!" Sedan ställde han sig bredwid och såg derpå, liksom wille han säga: "Gif mig litet

med!" Om han ingenting fick, så bad han, fordrade, tiggde, gret och wäsnades han, ända tills han fick hwad han wille. Han åt af allt, antingen det passade tillsammans eller icke, och af allt så mycket han kunde få. När nu mattimman kom och alla i huset äto af hjertans grund, då kunde storätaren ingenting äta. Ofta hade han stark hufwudvärk. Mången gång war han ganska illamående, hwaribland han merändels hade häftig wärk i magen. Snart kunde han endast förtära lätt mat, och ändå bara litet deraf. Han blef i alla sina dagar swag och sjuklig.

Mat och dryck Guds gäfsa är,
Ät och drick, så sjelf Han lär;
Men ät och drick med mått lifwäl,
Så gagnar det båd' kropp och själ.

Den lärorika wandringen.

En fader wandrade ute med sin lille son. Då hörde de en liten fogel wackert sjunga, högt öfwer deras hufwuden. "Wet du huru den fogeln, som sjunger så gladt, heter?" sporde fadern. "Ja, pappa, du wisade mig för några dagar sedan en, som sjöng alldeles lifadant, och sade

då att det war en lärka. Således måste detta också wara en lärka." — "Riktigt annmärkt!" svarade fadern, nöjd gående vidare. — Derpå kommo de till en krukmatare- eller lerkärlsbod. Der stod en fru, som ämnade köpa en kruka, hwilken hon höll i wensfra handen, och slog med knogarna på höggra handens finger derpå. Den första krukans ställbe hon ifrån sig, tog derefter en annan, hwilken hon behöll, efter att på förestående sätt ha pröfwat den. "Hwarför klappar frun så der på krukorna?" frågade goßen sin far. "Emedan klangen utwisar om den är hel eller spräckt, god eller dålig."

Sebermera fick goßen på afstånd se ett djur traswa förbi. "Se", sade han till fadern, "der kommer en häst! Men nej!" återtog han if-
rigt, "jag mistog mig! Det är ju en åsna!" — "Hwaraf ser du det?" — "Af de långa öronen!" — "Du har rätt, det är en åsna, och det djuret är icke swärfödt, ty dess läckerhet är tistel, som alla andra djur försmå", sade fadern.

På hemvägen träffade de en man, som pratade en mängd dumheter och innehållslösa saker. När de slutligen blifwit honom qwitt, frågade den lille goßen: "Pappa, hwem war det?" — "Jag känner honom icke; men att dömma af hans prat, tyckes han wara en stor narr!"

När de nu ändtligen kommo hem, sade fadern: "Medan wi gin-

go ute i dag, ha wi fått bekräftelse på ett af våra ordspråk. Huru lyder det?" — Efter kort besinning svarade sonen:

Af fogeln's sång vårt hjerta rörs,
Af krukan's klang deß godhet hörs,
Med tistel gråa åsnan nöjs,
Af dumma pratet narren röjs.

Rosalinda.

1.

Så ofta Rosalinda gäspade, uppspärade hon munnen widöppen, blundade och lät höra ett misfljudande, långdraget läte.

Förelbrarna hade många gånger sagt till henne: "Så officiellt du gäspar, Rosalinda! Om någon får se dig göra så, är du mycket ful med din uppspärade mun. Om man står framför dig, så blåser du andedräkten i ansigtet på den, hwilket är högst obehagligt. Derwid kan du sjelf få damm i halsen, en mygga eller annan insekt flyga in i din mun. Ditt skrikande är också mycket fullt. När du känner behof af att gäspa, bör du wända dig bort, ifall någon är tillstädes. Sätt ena

handen för munnen, lät ögonen vara sådana de äro, och förhåll dig stilla när du gäspar. Lofwar du att göra så, mitt barn?" — "Ja!" svarade hon.

2.

Detta löfte höll Rosalinda också merändels. Men ibland, särdeles då föräldrarna icke woro tillstädes, gäspade hon som förut. — Så gjorde Rosalinda också en gång, då hon ensam lekte. Straxt flög ett bi in i hennes mun, och stack Rosalinda. Hon skrek af alla krafter och spottade förskräckt ut det lilla djuret.

Modern skyndade till henne. Då hon erfor hwad som skedd, sade hon allvarligt till Rosalinda: "Rosalinda! har jag inte sagt dig hur du skall förhålla dig, när du gäspar? Har du inte lofwat att göra så? . . . Se, så går det, när man inte lyder goda råd, och inte håller sina löften!" — Rosalinda hade en tid efteråt ondt i munnen, som swullnade upp.

Hädanefter war Rosalinda så mycket lydigare, och höll alltid troget sitt löfte. Desså fick hon aldrig förebräelser för sitt gäspande, och hade aldrig mer någon skada deraf.

Den första skoldagen.

Edward och Mina woro nu öfwer fyra år gamla. Då sade fadern: "Mina barn, nu är det tid att ni komma i skolan, der ni få lära många goda, nyttiga och wackra saker!" — "Ja, wi ha redan länge gladt oss deråt", swarade de wettgiriga barnen. "När få wi börja gå i skolan?" — "Nästa måndag!" war faderns swar. — Edward och Mina kunde knappt wänta till måndagen.

Slutligen grybde den efterlängtrade morgonen. De lyckliga barnen uppstego tidigare än wanligt, önskade sina föräldrar en god morgon, bådo till den käre Gudén, och åto frukost. I dag woro de högtidsklädda. — Nu gaf fadern hwar och en en läsebok, en griffeltasla, en griffel och en nått lineal. "De här sakerna behöfwa ni i skolan, hwar för ni böra kalla dem era skolsaker. Håll dem rena och ordentliga, och bruka dem flitigt, så som läraren, — till hwilken jag nu skall föra er, — säger och wisar er!" förmanade fadern. Dertill fick den lilla goßen en skinnwäska och den lilla flickan en nått halmförg. — "Små barn!" återtog fadern, "läraren älskar er, liksom jag och mamma. Allsken derför honom också, waren uppmärksamma på hwad han säger och wisar er. Gören allt hwad han ber er om! Ni böra också vara vän-

liga mot de andra barnen i skolan!" — "Ja, det wilja wi!" sade begge. Sedan togo de affsed af modern, hwars händer de kyfte.

Det war en herrlig Majmorgon. Deras wäg förde genom en wacker trädgård. Luften war uppfyllt af wällukter från de många och mångfaldiga blommorna. Flera hundra små söta foglar qwittrade i buskarne och på träden. Hwar och en wille sjunga sin wackeraste wisa för barnen, på deras första skoldag. Nu anlände de till skolhuset. Fadern inträdde med dem i det för sådana små barn bestämda rummet. Den unge läraren emottog dem vänligt och gaf dem platser, hwarefter fadern gick. Barnen sågo wemodigt efter honom, och hade nära nog haft lust att följa med. Snart tröstade de sig likwäl med sina skolkamrater, med den wänlige läraren och dermed, att de skulle komma tillbaka till de goda föräldrarna.

Flera andra barn hade också första gången kommit i skolan. På de nätta, rena bänkarne sutto ännu andra, som redan någon tid besökt skolan. Rummet war lust, prydt med ståtliga eklöfskransar, och på väggarna hängde allahanda kartor, plancher o. s. w. Läraren sjöng först och spelade på fortepianot. Derefter läste han en liten bön, hwari han begärde Guds wälsignelse till att barnen måtte bli goda, lyliga och kunniga. Sedan frågade han hwar och en hwad de hette. Nu sökte han göra dem tydligt hwarför de kommit i skolan, och började

den första undervisningen. Slutligen läste han åter en bön, sjöng och spelte, hwarefter deingo gå.

De små ilade glada hem och berättade huru mycket de tyckte om skolan. Edward och Mina gingo i skolan hwar dag, och bleswo mycket älskwärda, slitiga och funniga barn.

S skolan man allt godt får lära:

Lärare och skola bör man därför ära.

Gräl-Niklas.

Sällan kunde man göra Gräl-Niklas något i lag. An wille han det och än det. Nu wille han ett, straxt ett annat. En gång wille han ha en sak så, en annan gång twärtom. — Om sköteriskan inte genast efterkom hans nyck, blef Gräl-Niklas ond, skrek af alla krafter och kastade ifrån sig allt. Ja — han stampade med fötterna, wältade sig omkring på golfwet, och höll andan, till dess han blef blå i ansigtet. — En gång begärde Gräl-Niklas watten att dricka. Genast fick han det. Han tyckte att det war för warmt och ställde det förar-gad ifrån sig. Barnslighan gaf honom straxt annat. Det fann Gräl-

Niklas återigen för kallt. Deröfwer blef han så ond, att han med all makt slog glaset i väggen. Det stackars glaset bräcktes i många bitar, men for, jemte wattenet, af farten tillbaka i ansigtet på Gräl-Niklas, så att han miste både syn och hörsel.

Nu satte Gräl-Niklas till att skrifa, och blödde ur flera sår. Strart efterskickades en läkare, som twättade såren, utdrog några glas-skärfwor och ordinerade några botemedel. — Gräl-Niklas måste lida namnlösa plågor, särdeles i högra ögat. Småningom helades ansigtet åter. Men det högra ögat förwärrades allt mer, och slutligen blef Gräl-Niklas fullkomligt blind derpå.

Gräl-Niklas war nu olycklig för hela lifwet. Wisserligen blef han i allmänhet ständigt fogligare, tåligare och mer eftergifwande, hwilket war honom en stor lindring i sitt elände; men — han war och förblef blind.

Om menniskan öfwermannas
 Af wreden, hon olycklig blir.
 Detta af mången besannas,
 Och ofärd alltid föliden blir.

Rudolf misshandlar blommorna.

Rudolf war en dag ute och gick. Så ofta han på vägen, i trädgården eller på ången kom förbi en blomma, afflet han dess wacraste blad och stänglar. På många till och med afhögg han hufwudet. Om en blomma sökte wärja sig eller wesk undan, så strattade han, när han likafullt utfört sitt elaka uppsåt. Allt detta gjorde de goda blommorna mycket ondt och de woro helt bedröfwade. De skulle gerna welat straffa den stygge pojken. Men — dertill kände de sig för swaga. Dersför greto de och ropade till buskarna samt träden: "Hjelp oss!" — "Wi skola nog tukta honom!" swarade dessa, "bara wi få honom i våra händer!" — En stor törnrosbuske med wäldiga armar och skarpa naglar wille gripa Rudolf. Men — han tycktes ana det, och höll sig på afstånd derifrån.

Der hoppade Rudolf sedan bort under ett lågt äppelträd. Men detta grep honom hastigt med sin lägsta starka gren i det långa håret, och skafade honom några gånger fram och tillbaka. Derwid affletos många hårstrån och Rudolf störtade till marken. Här föll han med näsan på en sten, så att hon starkt blödde. Nu började han gråta af smärta, och flagade: "O, we! O, we! Det har jag till straff för det jag misshandlade blommorna!"

Om du illa åt värnlösa går,
Den starke hårdt dig slår.

Staren.

1.

Du har wißt redan hört att många starar, skator och papegojor kunna lära sig uttala flera ord. Men hwad de då tala, kommer icke från dem sjelfwa, utan de ha lärt sig att upprepa hwad de hört menniskor säga för dem. Deras härleder sig troligen ordspråket:

Om man en stare tala höra får,
Han dock ordens mening ej förstår!

Detta talande kan likwäl bli ett sådant djur nyttigt. Derigenom gör det sig omtyckt af menniskor, och gagnar sig sjelf ännu mycket mer.

Så war äfwen förhållandet med en stare, som egdes af den rike baron Hägersten, och hwarom jag nu will berätta. Han kunde alldeles tydligt tala många ord. Om man frågade: "Gwen är du?" swarade han mycket ledigt och tydligt: "Jag är baron Hägerstens lilla stare!"

Hans herres favorituttryck war: "Swad gör man inte i sällskap!" Detta talesätt fick man oftare höra af staren, än af hans herre.

När baronen satt i soffan, och staren flög till honom samt satte sig på hans arm, ströt och smekte han fogeln. Ofta ropade staren också: "Gud webergälle er det!" — Men vår stare war en nyfiken warelse. Han började småningom finna det tråkigt i den gode baronens hus; därför rymde han en wacker höstmorgon, flög långt bort och kom slutligen till en ståtlig skog. Här hoppade han från buske till buske, och anlände sedan till ett skuggrikt ställe, der en mängd steglitsor, grönsifkor och andra små foglar hoppade och flögo om hwarandra. Der slog vår stare sig i ro.

2.

På flera framssjutande grenar hängde små af trädstickor sammanfatta trefanter, fritt swäfwande. På den undra sidan woro qwishtar med små röda och söta bär fästade. Det hela war upphängt i det hörn, som bildades af de två andra sidorna. På hwar och en af de tre sticorna satt en ränsnara af tagel.

Foglarna flögo nu dit och pickade här och der på ett bär, flygande bredvid sticorna. Slutligen satte de sig äfwen på dem. Men mången råfode med fötterna i en snara, som drog ihop sig och höll det

stackars lilla djuret fångat. Ett annat kom 'med hufvudet i en snara, och när det wille dra hufvudet tillbaka, drog snaran sig tillsammans och stryppte den lilla fogeln, som sjönk ned och hängde der, liksom tjufwen i galgen. På detta sätt måste flera unigälla sin snålhet. "Så dum är inte jag!" tänkte staren. "Jag söker ut åt mig de bästa bären och skyndar sedan hem!" — Pic! pic! Det gick präktigt och smakade så sött. Han åttade snart icke längre på snarorna. Då han war nära mått, tänkte han slutligen: "Nu tar jag bara de stora bären der!" — Men, o himmel! — Wår kloka stare kände sig plötsligt fången; hans fötter woro så fast insnärjda, att han ej kunde komma ur stället.

Snart kom jägaren, som utfatt dessa snaror, hwilka heta don or. Han wille se och taga sin fångst. Den dagen war han mycket nöjd dermed. Slutligen kom han också till den dona, hwari staren satt fången. "Se bara!" ropade han förwånat; "hwad är du för en kamrat?" Strart svarade den stackars fogeln: "Jag är baron Hägerstens lilla stare!" — "Jaså?" sade han, "men hur har du kommit hit?" — "Hwad gör man inte i jällskap!" klagade staren. Jägaren war helt bestört öfwer detta tal. Han war nära att tro det fogeln kunde tänka och tala som en menniska. Af denna orsak förbarmade han sig öfwer honom, frigjorde hans fötter, och sade: "Eftersom du är så förståndig och snäll, will jag låta dig slippa undan. Men åtta dig för att en

annan gång sticka ditt hufvud i snaran; ty då kunde ingen doktor hjälpa dig!" — "Gud wedergålle er det!" ropade staren gladt och flög hem. — Sådanefter fann sig staren mycket wäl hemma, och har tills i dag aldrig mer flugit bort.

Om du en gång swäfwat uti fara

Och den undgått, bör du tacksam wära,

Samt, om lifwet är dig kärt, se'n waka

Att ej mer i snaran gå tillbaka.

Trumphet.

Föräldrarna hålla innerligt af sina barn. De gifwa och göra dem det, som är rätt och godt. Föräldrarna förstå mer än barnen, och weta hwad som är tjenligt för dem. Om barn wilja något, som de kunna få, som icke är skadligt, och då de äro beskedliga och snälla, så gifwa eller göra föräldrarna dem gerna det. Men om de små önska något, som man ej kan skaffa dem, eller som icke är bra, kanske till och med skadligt för dem, eller om de nyligen warit obeskedliga och stygga, så uppfylla föräldrarna icke deras önskan. Goda barn tänka då: "Mina

älskade föräldrar äro ju goda, förstå allting bättre än jag, hafwa rätt och jag bör gifwa mig tillfreds." Men elaka och manartiga barn blifwa, så snart man vågrar dem något, genast otåliga, de gråta, äro trumpna, gå undan och wilja på en stund hwarfen tala med föräldrar eller syskon.

Carl och Louise bådo sin mor om nötter till att leka med. "Kära barn!" sade modern, "jag har för ögonblicket inga. Men i afton skola ni få sådana!" Louise sade vänligt: " tack, mamma lilla!" och fortsatte sin lek. Carl deremot blef förargad och satte sig trumpen och twär i ett hörn. Kort derpå hemkom fadern. Då han såg Carl på det sättet sitta och tjura, frågade han modern, som berättade honom förloppet. "Ja så!" ropade fadern, "Carl är trumpen?" Derefter tog han upp ur rockfickan en näfve prättiga nötter, och sade till Louise. "Se här!" de tillhöra allesamman dig, som är ett beskedligt och förnöjdt barn! Du, Carl, får deremot ingenting, emedan du är ondsint och missnöjd."

Gosar och flickor skola alltid lyda,
Och föräldrars bud till det bästa lyda.

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

De modige gösarne.

Två gösar, Hugo och Ernst, gingo förra sommaren tillsammans ute i skogen, för att plocka smultron. Hugo war tio och Ernst tolf år. De funno owanligt många smultron, åto så mycket de orkade, och hade ändå öfver att taga hem med sig. De hade knappt kommit ut ur skogen, då de öfver sina hufvuden hörde ett owanligt susande. Innan de hunno se upp, sänkte sig en wäldig örn ner mellan dem. Örnen är en stor, mycket stark fogel; han har en tjock, krökt näbb och tunga, skarpa flor. Örnarne lefwa på höga klippor och träd, och flyga förwånansvärdt högt. De hafwa skarp syn och skjuta i en blink ned på hwad de få se, som är ätbart. — Örnen besinnade sig emellertid ej länge, utan grep den förbluffade Ernst, utan att först ha begärt lof, och swingade sig upp, för att skaffa honom hem till sitt näste, der hans ungar troligen skulle spisa honom som en läckerhet. Hugo sprang i förfräckelsen derifrån. I första ögonblicket war Ernst alldeles utom sig af fasa. Han swäfwar i dödsfara, och om ej snar räddning kommer, är det troligen förbi med honom. Emellertid kom han snart till besinning. "Gode Gud! jag är i stor nöd!" tänkte han; "hjelp mig, eljest är jag dödens rof!" Och Gud sände honom en räddande tanke. Hastigt fattar han sin grymme fiende om halsen, och klämmer ihop den af alla kraf-

ter. Ornen förmådde ej andas tillräckligt, det swindlade för hans ögon, och han sjönk åter ned till marken med goßen. Ernst stridde här tap-
 pert med sin fiende, och ropade af alla krafter Hugo att hjälpa sig.
 Denne stundade nu fram och bistod honom oförskräckt. Ernst befriade
 sig slutligen ofskadad ur röfwarens klor. Ornen blef besegrad. Nu
 bundo de två goßarne hans wingar, och drefwo honom i triumf fram-
 för sig till staden, lika lätt som det varit en gås.

Här blefwo de högeligen berömde af hwar och en, som hörde eller
 såg detta. Ornen lefwer ännu, och om du en gång kommer till den
 staden, skall jag gerna wisa dig våra båda hjeltar.

Ofta, när af lidande och död man hotas,
 Det af rådighet och Gudsförtröstan botas.

Den kärleksfulla flickan.

En mor skänkte sin lilla femåriga dotter, Therese, några förgät-
 mig=ej. Hon wifade henne huru blommorna sågo ut som små ögon,
 och sade: "Se, dessa blommor säga lifsom till dig: Förgät mig=ej!" —

"Ack! söta mamma!" svarade det älsfwärda barnet, "dina ögon säga mig det långt wackrare!"

Barnslig tröst.

I en stad lefde en fattig enka. Hon hade en enda femårig son, wid namn Daniel. Ingen människa antog sig henne, och hon hade mycket att klaga och sörja öfwer. En middag kom Daniel glad hem från skolan och ropade: "Mamma, i dag medför jag en glad underrättelse!" — "Swilken då?" frågade modern hastigt. "Jo", svarade Daniel, "du har alltid talat derom och vår lärare har äfwen sagt, att Gud förjer för alla människor. Så ofta du klagade, war jag alltid så ängslig att vår Herre Gud också en gång kunde dö ifrån oss, liksom pappa. Länk bara, i dag frågade jag vår lärare, och han svarade: "Kära Daniel, Gud döer aldrig!" Således behöfwa wi icke wara ledsna mer, mamma lilla! nu äro wi ju för alltid wäl bergade!" — Modern tryckte den goda goßen till sitt bröst, och tårar glänste i hennes ögon; men hon kände sig styrkt af sonens förtrostan.

Om du på menfors hjälp förgäfwes wänta får.

Wänd dig till Gud, Hans hjälp dig alltid återstår!

De påflugna barnen.

Barn tilltala ofta fullwurna personer, och prata ibland med dem. Det är ej oartigt, om det är förtroliga wänner eller bekanta. Men emot obekanta och fremmande få barn aldrig tillåta sig sådant. Det were opassande, och de kunde derigenom råka i stor förlägenhet.

I en stor stad gick en äldre herre öfwer gatan; han stannade wid ett nybyggt hus, och betraktade det. Under tiden samlade sig flera barn omkring honom, fattade i hans rockskört och toffarna på hans käpp, samt gjorde honom flera små puts. Då wände herrn sig hastigt om och lyfte hotande sin käpp. De förskrädda barnen woko undan. Men herrn ropade: "Bekymren er icke om mig, utan gån i skolan och lären er något!" — "Så dumt!" ropade en af de oförskämdaste pojkarne, "han wet inte en gång att man på onsdagseftermiddagen inte går i skolan!" Den hjertans gode herrn endast log medlidfamt öfwer denna fräcka oartighet, och gick sin väg.

Då närmade sig en gammal man, berättade barnen att det war sjelfwa fungen, som de på det sättet bemötte, och förebrädde dem i hårda ordalag deras officklighet. De förskräcktes mycket och woro troligen sedan mindre påflugna emot obekanta.

Till bekanta

Må du dig förtroligt säga.

Inför obekanta
Bör du dig blott blygsam ställa.

Den höflige gossen.

Det är rätt wacker, om barn wänligt helsa på dem de möta och önska dem lycka till hwad de ha för händer. Då blifwa de omtyckta af alla menniskor, och mången har på det sättet gjort sin lycka.

Felix war en sådan höflig gosse. Han war son till fattiga föräldrar. Likwäl gick han alltid rent klädd, och war ett af de snällaste och höfligaste barnen på sin födelseort.

En gång gick en mycket förnäm herre förbi honom. Felix bugade sig artigt, astog mößan, önskade honom wänligt "god afton" och wille gå vidare. Herrn tackade honom; men stannade sedan och såg efter gossen, hwars uppförande mycket behagade honom. Han ropade Felix tillbaka, frågade honom hwad hans föräldrar hette och woro, samt hwar de bodde. Ju längre han talade med honom, desto mer tyckte han om hans artighet och behag i tal och skick. Derpå skänkte han honom en dukat.

Några dagar sednare inträdde samma herre i Felix's föräldrars bön-
ning. De igenkände strart i honom herr af Gyllenberg, om hwilken de
länge hört berättas många ädla och wälgörande handlingar, samt att
han war mycket rik. Herr af Gyllenberg sade dem att han tyckte om
Felix och gerna wille taga honom i sitt hus, om de tillåto det, samt
att han skulle bli honom en far. I början wille föräldrarna och Felix
ej gå in härpå, men slutligen biföllo de. Felix kom i herr af Gyllen-
bergs förnåma hus. Der lefde han som perla i guld, fick granna klä-
der, förträfflig undervisning och allt möjligt godt. Han fick ofta be-
söka sina föräldrar och äfwen göra dem godt. Men också war han i sin
wälgörares hus omtyckt af alla för sitt skickliga och artiga uppförande.

Artighet och höflighet man hört
Sänka ofta mången långt ha fört.

Twå knifwar.

En mor såg på torget två bordsknifwar, som behagade henne, hwar-
för hon också köpte dem. Emellan en knif nyligen gått sönder, ersattes
han af den ena; men den andra gömdes till framtida anwändande.

Efter någon tid gjorde händelsen att hon fick se knifwen, som då war rostig, och behöfde rengöras. "Hur kommer det sig", frågade hennes lilla dotter Clara, "att den der knifwen är så mörkt och rostig, medan den andra, som du köpte på samma gång, är så blank och wackrare än då han war ny?" — "Det är lätt förklaradt", svarade modern. "Den andra putsas, fejas och begagnas dagligen. Den här har deremot länge varit orörd. Så är det också med dig. Pappa och jag bemöda oss att ständigt lära och förmana dig, att öfwa dig i det goda och hålla dig i werksamhet. Derigenom, hoppas wi, skall du med hwarje dag bli kunnigare och bättre. Men om wi ej bekymrade oss om dig, skulle du snart likna den rostiga knifwen, som snart wore alldeles förstörd, om jag icke med stor möda och omsorg skurade den."

Kraften sig på öfning stöder,
 Lättjan endast swaghet föder.

Den oförsigtige Jeppe.

En rik herre hade en liten apa, som hette Jeppe. Han fick wackra kläder och bo inne i rummen, ty han war gladlynt och mycket rolig.

En gång lindade apans herre en sockerbit in i en papperslapp och gaf henne paketet. Djuret fattade det med händerna, bet, skakade, ref och rullade det, till dess det fann sockerbiten, som den lille Zeppe med förnöjssele uppåt. Hans herre skrattade deråt. Detta hade en elak betjent sett och wille spela det skakars djuret ett spratt. Han lindade under husbondens fränwaro en stor geting in i ett papper, och räckte det åt Zeppe. Det beskedliga djuret trodde att det skulle ligga socker inuti, och öppnade papperet. Men getingen trodde att den lilla apan hade inspärrat henne, flög förbittrad på det arma djurets nos, der den oskyldige Zeppe fick ett så swårt stygn, att han skrek högt. Den elake tjennaren skrattade deråt, fastän det war mycket illa af honom; ty wi få aldrig glädja oss åt andras lidande. Hädanefter blef Zeppe försigtigare. Gaf man honom något inlindadt, så tänkte han straxt: "Kanske deri ligger något ondt, som kan göra mig skada", och rörde det aldrig. — Tag exempel af den bedragne Zeppe. Har en sak en gång warit dig till skada, så tag dig till wara att den aldrig mer måtte kunna blifwa det.

S allt försigtiga wi wara böra,
Må en skada oss kloka göra!

Om Emma och Albert, som gerna räknade.

Emma och Albert woro två goda barn. De gingo ännu icke i skolan, men deras far och mor lärde dem många nyttiga saker, och de gjorde föräldrarna stor glädje genom sin uppmärksamhet. En wacker wårdrag spatserade föräldrarna ut med barnen. Då mötte de en gose med en fårskock. "Emma, huru många äro dessa får?" frågade modern. Efter få ögonblick svarade dottern: "Tio, mamma lilla." "Du kommo åter tio." "Huru många ha nu tillsammans gått förbi?" Emma: "Tjugu." Återigen sprungo tio förbi. Modern: "Huru många äro de nu?" Emma: "Trettio." Emellertid hörde de ett starkt bråkande, och ännu tio till wandrade förbi dem. Modern: "Men nu?" Emma: "Fyrtio." Åter tio tågade förbi. Modern: "Huru många ha wi nu tillsammans sett?" Emma: "Femtio eller ett halft hundra." Då förde en slitig flicka ännu tio får förbi. Modern: "Huru många sådana små ofskyldiga djur ha wi nu sett?" Emma: "Sextio." När tio andra blifwit förda förbi, frågade modern: "Huru många funna de nu måne wara?" Emma: "Sjuttio." Kommo åter lika många. Modern: "Och nu inalles?" Emma: "Åttio." Snappt hade hon sagt detta, så hördes flera får bräka: Wäh! wäh! och tio andra trippade förbi. "Du är det ju fyrtio?" skämtade modern. "Förlåt, söta

mamma, men nittio är det." När slutligen en ung herde ännu en gång dref tio får förbi dem, ropade Emma triumferande, innan modern frågade: "Hundra får!"

Kort derefter kommo de till en exercisplats. De betraktade en stund huru soldaterna gjorde allahanda rörelser. Då sade Albert: "Pappa lilla, der stå hundra soldater. Låt också mig räkna litet!" — "Godt!" sade fadern, "nu gå juist tio bort; huru många återstå då?" Albert: "Nittio." Åter tio marschera bort. Fadern: "Huru många stå qwar?" Albert: "Åttio." Härpå astågade åter tio. Fadern: "Huru många äro de nu?" Albert: "Sjuttio." Åter aflägsnade sig tio. Fadern: "Huru många återstå?" Albert: "Sextio." Af dessa marscherade tio bort åt wenster till. Fadern: "Wet du också huru många der nu stå?" Lätt och säkert swarade Albert: "Femtio." Derpå blefwo tio af dem bortförda. Fadern: "Huru många äro de qwarblifna?" Albert: "Fyrtio." — "Ser du", ropade modern, "huru ännu tio gå bort? Således återstå?" Albert: "Trettio." Knappt hade lika många astågat, så ropade Albert ensam: "Nu ha wi tjugu qwar!" I det samma ropade Emma: "Se, tio af dem marschera bort, således återstå?" — "Det wet jag också", swarade Albert, "tio!" När han åter wände sig om, sade han: "Också de sista tio äro nu bortkommenderade. Nu finnes ingen mer der!"

Den öfwerdådige Arel.

I många byar ser man brunnar, som hafwa en stor rund aldrig betäckt öppning. Der bredwid står en påle, hwarpå en längre ribba ligger, som en wägbalans. Den bakre hälften är tyngre. På den främre hälften hänger en stång, hwari ett wattenämbar är fästadt. När man nu will hemta watten, så drager man ned stängen. Derwid sänkes och fylles ämbaret, hwarpå man drager upp stängen. Ribbans bakre hälft bidrager till att ämbaret må lätt kunna uppdragas. Sådana brunnar kallas stång- eller dragbrunnar. Nu will jag berätta hwad som helt nyligen hände en goße:

Några fäder och mödrar wandrade ut till en närliggande by. De togo också med sig sina barn. De gingo in i en trädgård och slogo sig till ro, samt intogo förfriskningar, hwarefter de äldre språkade med hwarandra, men barnen fingo gå ut och besöka byn. — Härwid kommo de till en stångbrunn och sågo huru en bondflicka hemtade upp watten. Sedan hon aflägsnat sig, försötte de att äfwen sänka och uppdraga ämbaret. En af de öfwerdåtigaste, Arel, drog häftigt upp stängen, som, genom den tunga motwigten, ryckte honom med sig upp i höjden. Der hängde han nu och skrek i förskräckelsen; alla de andra barnen skrek äfwen med full hals. Detta såg en man i närheten och

sfyndade fram. Men derwid fäntte sig äfwen det tomma ämbaret och hastade emot djupet. Nrel förlorade all besinnning, halkade lyckligtvis ned i ämbaret, och höll sig frampaktigt fast i stängen. Ämbaret nådde wattenytan, men i samma ögonblick uppdrogs det åter af den fram-sfyndande mannen, som räddade den stackars goßen, genomwät, darrande och dödsblef.

Nrel bars in i ett närliggande hus. Under tiden hade sällskapet erfärit den fruktansvärda händelsen, och sfyndade alla dit. Faderus och moderns förfräckelse kan man lätt föreställa sig. Nrel blef torfad, wärmd, omklädd, och hemtade sig slutligen åter. Hans föräldrar tackade sin sons räddare, togo en wagn och foro hem med honom.

Efteråt war Nrel några dagar illamående och berättade mycket om sin utståndna dödsängest. Men efter denna olyckshändelse leker icke endast Nrel, utan äfwen alla hans wänner och wäninnor, försigtigare.

Twå trogna wänner.

I en skog lefde två små wackra foglar med nätta fjädrar, wingar och näbbar. De flögo, åto, drucko, qwittrade och sjöngo tillsammans,

bodde och sesto i ett näste. Der en war, besann sig också den andra, och hwad en gjorde, det gjorde äfwen den andra. Sålunda woro de lycklige och fröjdade sig öfwer det sköna lif de förde, och öfwer allt hwad de hade. Nu kom en gång en stygg jägare; han såg en af de två wännerne, sköt och det arma djuret föll, o wel! till marken, led stora plågor och war snart död. Häröfwer förskräcktes den andra fogeln mycket, och hade så när aflidit af sorg. Men jägaren tog den skjutna fogeln och bar honom hem, der han plockades, stektes och uppåts. Den andra lilla fogeln flög efter jägaren, och gret samt sjöng så klagande, som hade han firat sin stackars wäns likbegängelse. När han kom till jägarens hus, satte han sig på taket, qwidde och jemrade sig oupphörligt. Sedan war den efterlefswande fogeln alltid sorgsen, uppehöll sig i närheten af huset, hwilket han betraktade som den döde wännens graf, åt icke mer, och några dagar derefter fann jägaren honom död i sin trädgård. Dessa två foglar woro trogne och tillgifne wänner.

Swad jag kan göra med min docka.

Henne låta äta, dricka, stå och gå

Med henne dansa, hoppa, spatsera också

Med henne tala, skratta, prata och sjunga,
 Kläda af och på, ibland till och med gunga.
 Göra henne i sitt rum och på stolen sätta:
 Alla små bestyr med henne ä' så lätta!

Swad Alfreds hund kan.

Hoppa, springa, dricka,
 Äta, tugga, slicka;
 Sofwa, smeka, swansa,
 Sig wältra, simma, dansa;
 Waka, jaga, ligga,
 Snarka, socker tigga,
 Aportera, morra, skälla,
 Spegla sig uti en källa.

Sjusofwaren.

Victor sof hela natten igenom, den långa morgonen och nära till midnagen. Om man också väckte honom sent, gaf han obegripliga swar, höll ögonen slutna, snarkade, wände sig åt andra sidan och sof återigen, liksom det varit midt i natten. Detta sågo föräldrarna med ledsnad. Barn få ej stiga upp sent, emedan det fordras tid att tvätta, kamma, klåda dem och bedja med dem, samt låta dem höra och se hwad godt och nyttigt är. En afton sade fadern: "I morgon bittida ligga karameller här på bordet, och den som först är uppe får taga dem." Tidigt den följande morgonen war Victor der och åt upp de söta karamellerna. Om aftonen sade fadern likaså. Morgonen derpå steg den lilla goßen äfwen upp så att han fick taga karamellerna. Så gick det en hel vecka. Hädanefter fann Victor hwar morgon allt mindre karameller; men han steg i alla fall upp, och åt dem med nöje. Slutligen fann Victor ingenting mer. Smellertid hade han blifwit så wan att stiga tidigt upp, att han ändå hwar morgon steg upp i god tid, utan att behöfwa wäckas eller påminnas derom. Nu kallas han inte mer Sjusofware, utan Morgonwaken. På det sättet lärde sig Victor att stiga upp om morgnarna.

Man bör vara försönlig och gälta ondt med godt.

Ludwig och John lekte. Då sade John till Ludwig: "Var så snäll och låna mig din käpphäst. Jag skall rida så försigtigt på honom att han inte får illa, och du får den snart åter." Men Ludwig svarade: "Nej, det får du inte!" hvarpå John sänkte hufvudet och gick bedröfwad sin väg. John hade ett regemente tennsoldater, med hvilka Ludwig gerna wille leka. Då smög han skamrat till brodern och sade: "John, låt mig leka en stund med dina tennsoldater." Då tänkte John först: "Det får han inte, ty han wille inte låta mig låna sin käpphäst." Men sedan ändrade han tanke: "Nej! om Ludwig varit elak emot John, så bör John inte därför vara stygg mot Ludwig." Och John sade till Ludwig: "Här har du alla mina soldater, lek med dem så länge du vill!"

Om din bön man afslår också,
Sj på honom wredgas dock,
Utan fäst att så dig kunna ställa,
Att du ondt med godt må wedergälla!

Hugo riswer af sig kläderna.

Sedan Hugo blifwit klädd, behöll han icke länge kläderna på sig. Snart kastade han ifrån sig mössa, jacka, väst och halsduk, ref håret i oordning och sprang omkring i detta oordentliga tillstånd. Ofta hade det blifwit honom förbjudet; men han lade ändå ej bort sin elaka wana. Så gjorde icke hans lilla syster, Concordia. Hon behöll alltid kläderna så som man satt dem, till dess man aflädde henne. Alltid war hon, från hufwud till fötter, i den bästa ordning. En gång singo föräldrarna besök af kära släktingar. På eftermiddagen wille pappa och mamma gå ut med dem. När de kommit ut på gatan, sade en af släktingarne: "Vi få lof att taga barnen med oss!" och skyndade tillbaka upp i rummen, för att afhemta dem. Hugo war så aflädd och i oordning, att det dröjt en fjerdedels timma, innan han kunnat gå ut; således måste han stanna hemma. Concordia åter kunde genast följa den goda släktingen. Hon såg och hörde mycket wackert, och fick mycket godt till att äta och dricka.

Mer än guld och siden pryder ordning,
Mången fröjd förstöres af oordning.

Elise håller sitt löfte.

Utanför porten sitter Elise och leker med sin docka. Då kommer hennes syster och säger: "Elise lilla! nu får jag lof att gå i skolan. Medan jag är borta kommer wißt pastorsns Anna och begär sin bok; då bör du swara: Min syster har gått i skolan; gå också dit, så ger hon dig din bok. — Will du göra det?" Elise swarar: "Ja, det will jag göra." Sedan går systern bort.

Snart derefter kommer grannens Erika och säger: "Kom, Elise! så skola wi gå i min trädgård. Der plocka wi wackra blommor, sätta of sedan i gröngräset och binda granna fransar, en åt of hwar." Elise swarar: "Nu kan jag inte göra det, emedan jag lofwat min syster att stanna här och säga någonting åt pastorsns Anna, i fall hon kommer." — "Åh!" invände Erika, "kom du med mig, det betyder ingenting." Men Elise swarar: "Jag wet icke hwad det betyder, men jag har lofwat min syster att stanna här." Då går Erika bort. — Elise deremot väntar alltjemnt och leker med sin docka. Slutligen kommer Anna. Då säger Elise allt hwad systern bad henne säga. Först nu gick Elise till amtmannens Erika i trädgården och plockade blommor med henne.

Både ung och gammal bör
 Bästet sitt uppfylla,
 Eljest hvarje menska för
 För lögn honom beffylla.

Nys-Calle.

När ett väl uppfostadt barn känner att det skall nysa, vänder det sig bort från de närstående, sätter handen för munnen och söker att nysa så sakta som möjligt. Så gjorde inte den lilla Calle. När han nös, gjorde han det alltid rakt framför sig, om också någon stod der, samt skrek hårdt till. Flera gånger hade han härför blifwit tillrättawisad af sina föräldrar och äldre syskon; men — han bättrade sig ändå ej.

En gång gick han med några kamrater öfver gården, der en höna med sina kycklingar gick emot honom. Då hon just war bredvid honom, råfade han nysa, och skrek som vanligt: Hatsch! — Den rädda hönan trodde att Calle wille göra henne och hennes ungar något ondt. Då flög hon vredgad upp, flöste honom på händerna och i ansigtet, samt högg honom några djupa tag med sin skarpa näbb i pannan och

kinderna. Calle, som ej på minsta sätt förmodade detta fruktansvärda angrepp, skrek jemmerligt af smärta och ångest. Hans kamrater måste länge bemöda sig, innan de kunde befria honom från den ursinniga fienden. Då han kom in i rummen och föräldrarna sågo huru illa tilltygad han war, blefvo de mycket försträckt. Han måste berätta hela förloppet. Då fick han en skarp förebräelse af fadern och måste lofwa att helt och hållet afslägga sin vart. Det har han tills i dag också troget hållit.

Den lydiga flickan.

Mathilda lekte i rummet, der också hennes mor war, med några blommor. Då kom hennes lille bror Gustaf in. Smellertid tänkte Mathilda: "Nu hade jag lust att leka med mitt köf och will be mamma ge mig det." Hon gick till henne och sade: "Söta mamma! war så god och gif mig mitt köf! Jag wille så gerna leka dermed." Då svarade modern sakt: "Nu är lilla Gustaf inne, Mathilda. Om han får se köket, will han leka med, och förstör kanske någon af dina små pannor, liksom han i går gjorde med sin trumpet." Gustaf förstår än-

nu icke bättre! Vänta till dess han går ned i trädgården, så skall du få det." Och Mathilda sade: "Du har rätt, älskade mamma! Jag väntar gerna." Derester återvände hon till sina blommor, och lekte med dem.

Lär af Mathilda lydig vara,
Då aldrig straff du må befara.

Lowisa.

En aften gick Lowisa till fängs. När ungefär en timma förflutit, skulle modern hemta något ur rummet, der den lilla flickan låg. Hon märkte då att Lowisa, som vanligen snart insomnade, oroligt wände på sig och tycktes vara waken. Då modern wille åter slägsna sig, reste sig Lowisa på knä, och ropade gråtande: "Älskade mamma! jag kan inte sofwa! jag har varit elak i dag, och will bekänna allt! Gör-låt mig!" — "Hwad har du då gjort?" frågade modern med mildhet. Nu berättade Lowisa snyftande: "I eftermiddags kom jag in i förmaket. Der stod på byrån en tallsrik med litet tårta, som jag stal och åt upp. Ingen fanns i rummet. Sedan skyndade jag bort. Härpå kom

lilla bror Wilhelm in i rummet, och derefter du. Då du saknade tår-
tan och ingen annan än Wilhelm fanns i rummet, trodde du att han
tagit den. Han bedyrade sin oskuld; men du trodde honom ej, och jag
kom just in, när du straffade honom därför. Nu kan jag inte sörja,
emedan jag bestulit och bedragit dig, och Wilhelm för min elakhet fått
stryk. Förlåt mig!" Modern: "Hittills har du varit en beskedlig flie-
ka. Lovsa mig att aldrig göra så mer, så skall jag den här gången
förlåta dig. Men Wilhelm måste du göra afbön. Lägg dig emellertid
nu ned och sof i fred." — "Jag tackar dig", sade Lovisa och kyss-
tacksamt moderns hand. Derpå lade hon sig ned och somnade snart.

Morgonen derpå berättade modern för Wilhelm huru det gått med
tårtan, och att hans oskuld blifwit uppdagad. Deröfver blef han myc-
ket förnöjd och sade: "Om jag också fått stryk, gör det mig inte mer
ondt, då mamma nu wet att jag inte tagit tårtan." Lovisa gjorde
brodern afbön. Wilhelm sade: "Jag vill glömma allt, och inte hysa
något agg mot dig." Det war sista gången som Lovisa olofligen till-
egnade sig något snaff.

En dålig handling intet lugn dig låter ja,
Derför något ondt du aldrig göra må.

Stamp-Janne.

Hwad Janne wille, skulle alltid straxt ske. Gjorde man det inte, så började han skrika, gråta, wäsna och af alla krafter stampa med sina små fötter. Derfor kallades han också wanligen Stamp-Janne. Barn så likwäl inte begära allt hwad som faller dem in. Och nefar man dem något, så skola de utan knot rätta sig derefter. En dag såg Janne ett wackert guldbur hänga på wäggen, och bad sin mamma att få ned det till att leka med. Mamma åter swarade: "Detta ur tillhör pappa, är mycket dyrbart, och kan lätt gå sönder, hwilket skulle göra pappa mycket ledsen." Nu började Janne i fullt raseri stampa på bänken, der han just stod. Pang! föll han ned och bröt det wenstra benet. Han skrek öfwerlydt af smärta, och hade gerna aldrig welat ha uret. Men — det war nu för sent. Wår Stamp-Janne led gräsliga plågor, och måste utstå mycket, innan han åter kunde stödja på benet och slutligen gå. Nu war han inte någon Stamp-Janne mer. Begärde han något och fick det, så tackade Janne wänligt. Men om man afflog det, så fortsfor den tålige gossen att bestedtligt leka, som ingen-ting hade händt.

Om man något wägrar er,
Så ni aldrig: "hwarför?" fråga.

Uf ilka stampa ännu mindre wäga,
Straffet derför ni på Janne ser.

Bit-Justus.

Om Justus begärde något och han inte straxt fick det, så bet han efter folk. Om något förtretade honom, så bet han det hwar han kom åt.

En förmiddag war han på besök hos grannen, och lekte med den-
nes Morits; en liten hund låg under bordet och såg på. Justus ka-
stade en docka ned på golfwet, och Morits bad honom åter taga upp
henne. Nu bockade Justus sig ned, men bet derwid af ilka Morits i
foten. Då tänkte hunden: "Den som biter min herres son, den bör
jag wißt också bita." Och han rusade på Justus samt bet honom af alla
krafter i wadorna, så att han både skrek och gret. Han hade mycket ondt
deraf, och haltade ett par dagar. — När det sedan någon gång föll ho-
nom in att bitas, tänkte han på grannens hund, och förhöll sig stilla.

Wisa icke tänderna liksom en apa,
Ännu mindre bits, det kan din ofärd skapa.

Edmund kan ej sofwa.

Edmund hade gått till sängs. Han låg länge, utan att som vanligt insomna. An kastade han sig på den högra, än på den wensra sidan. Sedan lade han sig återigen på ryggen. Men ingenting hjälpte. Sönnen slöt ej hans ögon. Då sade Edmund till sig sjelf: "Hur kommer det sig att jag inte kan sofwa i natt?" — Slutligen erinrade han sig, att de goda förälbrarna hade glömt bedja med honom, och att han ej heller påmint dem derom. Då tänkte han på Gud, och bad så godt han kunde:

I dag du äfwen har
 Mig mycket godt bewisat.
 Jag tackar Dig, min Far!
 Ditt namn må wara prisadt!
 Nu till ro jag lägger mig!
 Mitt tåke hörs på af Dig!

Snart blef han lugnare. Hans lemmar rörde sig ej mer. En engel sänkte sig ned wid hans hufwud, och slöt saktta hans ögon. Nu glömde han hwad han i dag gjort och allt omkring honom. Slutligen wiste han icke af någonting, och somnade. Men den lilla engeln wackade hos honom och skyddade honom, så att han sof godt och sött ända till klara morgonen!

När du om aftonen till hwila går,
 Glöm ej i Guds hand dig befalla.
 Då frid och stilla sömn du alltid får
 Af Honom, som beskyddar alla!

Den gode Abolf.

Herr Reinhold, en köpman, hade rest till marknaden för att upphandla waror, och redan warit borta några wckor. Hans fem barn längtade mycket efter den älskade faderns återkomst. Slutligen anlände han till deras stora glädje. Han medförde wackra och dyrbara saker åt alla. Det yngsta af de goda barnen, Abolf, fick bland annat en liten med söta och goda saker fylld tårta. Oswanpå war hon spegelblank och hade många konstrika prydnader. Barnen tackade fadern, och hade stor glädje af de ståtliga, owäntade skänkningarna. Sedan fru Reinhold samtalat med sin man om åtskilligt, wille hon äfwen se barnens nåtta saker. Men Abolf war ej tillstädes. — När han slutligen inkom, sade modern till honom: "Låt mig se din tårta, min goße!" — "Jag har henne icke mer!" swarade Abolf förlägen.

Modern: "Hwarför hade du så brådtom att äta upp henne?"

Adolf: "Jag har inte ätit upp henne, söta mamma."

Modern: "Swart har du gjort af din tårta?"

Adolf: "Blif ej ond, mamma lilla! Du wet att grannens Clara är sjuk. Hon har på flera dagar ingenting ätit. Hennes föräldrar ha bjudit henne flera saker, men hon wille ingenting ha. Då tänkte jag: Hon skulle wißt gerna äta min tårta, och sprang dit. Hennes bleka kinder rodnade af glädje, när hon såg den wackra tårtan, och hon frågade sin mor om hon fick äta deraf? Modern gaf henne hälften deraf, som hon begärligt uppåt. "Så godt det war!" sade hon efteråt. Detta gjorde mig långt större glädje, än om jag sjelf ätit min tårta, hwars andra hälft Claras mor wille ge mig tillbaka. Men jag tog ej emot, utan sprang straxt hem."

Wid dessa ord slöt modern med glädje den lille goßen i sina armar, kyßte honom många gånger och berömde hans wackra gerning. — Men herr Reinhold skänkte det goda barnet flera andra pråktiga och wackra saker.

Om du den sjuke söker weberqwicka,
Skall Gud helt wißt wälsignelse dig sticka,
Gjuta frid och glädje i ditt hjerta!
Och hjelpa dig att bära hwarje smärta!

Den oaktsamme Frans.

Frans hade nästan alltid något att klaga eller gråta öfver.

En gång föll han så det gjorde ondt, en annan gång stötte han sig så att han blödde. Nu skar han sig med knifven, sedan klämde han fingrarna mellan två stolar, som han hade skjutit ihop. Först hade han bränt sig på kakelugnsdörren, derpå stack han sig åter med saren. I går hade han släppt ett par lefsaker, så att de slogos sönder, i dag spillde han watten öfver sin systers bilberbot, när han skulle dricka. På det sättet kom han alltför ofta i någon olycka.

"Kära Frans!" sade hans syster en dag, då han fallit utför trappan, hade gjort sig mycket illa och häftigt gret, "du måste söka att bli oaktsammare. Hvad du än vill göra, så betänk alltid först om det är rätt att göra så, om det således hvarken kan göra illa eller skada dig eller andra. Tror du att det är fallet, så underlåt det antingen, eller gör det mycket sakta och försigtigt!"

"Jag vill följa ditt råd, goda syster!" svarade Frans och torkade tårarna ur ögonen. Men om han återigen någon gång war oaktsam eller oförsigtig, samt derigenom råkade i ångest och förlågenhet, skadade sig eller led plågor, så hjälpte detta åter för någon tid.

Det tjänstaktiga skolbarnet.

Rosa hade ett år gått i skolan. Hon var för sin ålder stor och stark, kunde och visste äfwen mer än alla skolkamraterna. Derjemte war hon icke stolt, utan älskade dem systerligt och tjenade gerna hwar och en. Bad någon henne om en hjälp eller liten tjänst, så war hon strart beredd och färdig dertill; hon gjorde det så godt hon kunde. Märkte hon att en skolkamrat behöfde eller önskade något, så gaf eller gjorde hon det, innan hon blifwit ombedd derom. Hon war en tjenstfärdig, älskwärd och förekommande flicka.

Om läraren tillsade att de skulle slå upp läseboken, och en kamrat ej visste hwad som skulle läsas, så visade Rosa skyndsamt henne det. Hade en kamrat glömt griffel, penna eller lineal, så lånade Rosa henne af sitt. Gattades för någon en bok, så fick hon se i Rosas bok. Lappade ett barn något, så upptog hon det strart. Barn, som ej riktigt hittade, följde hon hem och bort, samt bar deras skolsaker.

Wille en kamrat hemma lära eller skrifa sina lexor, och förstod hon det ej rätt — så behöfde hon endast gå till Rosa. Hon sade och lärde dem, som önskade det, eller förhörde dem sina utanlexor. Då sade hon dem om de kunde, eller hwad som ännu fattades.

Sålunda war Rosa sina skolkamraters wälgörarinna. Men

desa älskade henne äfwen mycket, och läraren satte stort värde på henne. — I hela den lilla staden war hon känd för sin wänlighet, godhet och tjenstaktighet.

Att tjenstaktig wara mot alla

Kan man en prydnad för barnen kalla.

Johan.

En dag då det war skol-lof, lekte flera barn tillsammans. När de slutat sina wanliga lekar, roade de sig med åtskilliga andra tidsfördrif, som de kunde hitta på. Gittills hade allt varit bra.

Då kom owäntadt Johan dit, och ropade: "Nu kommer jag! jag har lust att wisa er huru den gamla Lisa haltar!" — Nu gick han fram med två långa käppar, släpade sig med deras tillhjälp mödosamt framåt, wacklade åt höger och wenster, jemrade sig och stänkade derwid. Flera barn tablade detta och wände sig bort. Men många återigen skrattade deråt. Det eggade honom ännu mer att fullfölja sitt elaka uppsåt. Men länge höll han ej på dermed. Ty då han nemligen ständigt mer bemödade sig att riktigt härma den olyckliga, halkade han om-

full, störtade öfwer källparne, samt föll hårdt på det wensstra benet. Några af de större gofarna måste bära honom hem.

Johan behöfde nu läkarebiträde och led stora plågor. Snart blef benet lamt. Nu måste han sjelf gå på krycka, liksom den gamla Lisa, af hwilken han gjort narr.

Blind, puckelryggig, döf och stum,
 Kan wäl detta kallas fel? Dum
 Är den och elak som spektakel gör
 Åt saker, som man icke sjelf rör för!
 Nej! lofwa, prisa! Will jag Den,
 Som mig frista lemmar, helsa gaf,
 Och mina sjuka bröder will jag se'n
 Hjelpa, bistå tills jag läggs i graf.

Den renliga Hilma.

Hilma lät gerna hwar morgon twätta sitt ansigte, öron, hals och händer, samt kamma, locka eller släta håret. Ofta lät hon äfwen bada sig. Om allt detta också föll sig litet obehwänt eller till och med gjorde en smula ondt, så fördrog hon det gerna. Sedan bad hon modern el-

Ier barnslidan att kläda henne rent och nått. Men — derefter aftade hon sig också hela dagen noga att smutsa ansigte, händer, kläder och skor, då hon lekte, åt och spatserade. Derför war hon alltid lika nått och ren. Ofta trodde man om aftenen att hon nyss blifwit twättad och klädd, så ren och ordentlig såg hon ännu ut. När hennes kläder twättades, borstades eller rengjordes, fanns sällan en fläck eller rispa derpå. Nästan aldrig fick hon någon förebräelse för osnygghet. Alla som kände, berömde henne. Så ofta ett annat barn inte höll sig rent, sade föräldrarna: "Tag exempel af den renliga Hilma!"

Gofar och flickor, som nedsmutsa sig,
 Tycker ingen menska om;
 Derför alltid ren sök hålla dig,
 Då hwar och en dig tycker om.

Wildgäsen.

Det finnes ett slags gäfs, hvilka ej lefwa bland menniskor liksom våra gäfs, och hvilka derför kallas wildgäfs.

Flera wildgäfs simmade en gång muntert omkring på sjön. Då

finjo de se en stor pumpa ligga flytande. "Se bara", sade en af dem, "der ligger en präktig pumpa. Det wore något för oss att leka med och äta af!" De simmade dit. Men snart sade en af de äldre: "På pumpan der ser jag två hål, hwari något rör sig. Det förekommer mig mistänkt. Det kunde till och med vara en snara för oss. Det är bäst att wi wända om." — "Du är alltid rädd i onödan!" ropade de andra och nalkades pumpan; men den första simmade tillbaka.

Wildgäsen började nu att leka och äta. Pumpan war likwäl urhållad och hade två synhål. Deri hade en jägare stuckit sitt hufwud, och genom hålen såg han sig om efter gäsen, samt stod sålunda med hufwudet ända ned i wattenytan. Nu fattade han den ena wildgäsen efter den andra wid benen, drog honom ned under wattnet och stoppade honom i en säck, som han förut bundit om lifwet. Sedan han på det wiset fångat dem alla, afkastade han pumpan, gick upp på land och återwände glad hem med sin rika fångst. Den klokare wildgäsen hade likwäl genom sin försigtighet räddat sitt lif.

Försigtighet gagnar i alla stunder,
Den lättfinnige åter går ofta under.

Den sjuke gösen.

Edward blef sjuk. Då efterskickade föräldrarna en läkare. Han kände på Edwards puls, lät wisa sig tungan och frågade honom hwar han hade ondt. Den sjuke gösen sade honom det noga, huru det kändes och hwad som gjorde ondt, räckte honom armen, hwarwid han förhöll sig stilla, och wifade honom sedan tungan. Doktorn befallde honom att ligga qwar i sängen, hålla sig stilla, och ej förtära något annat än ibland litet soppa och watten. Derjemte föreskref han ett läkemedel och sade att Edward skulle intaga en sked deraf hwar timme.

Edward följde noga alla dessa föreskrifter. Läkemedlet war mycket elakt — men han tog likwäl in det. Gerna skulle han äfwen ha ätit och druckit något annat — men han stannade ändå wid soppan och watten. Edward fann det mycket tråkigt att ligga — ändå förblef han till sängs och förhöll sig stilla. Mången gång kände han plåger, men jemrade sig likwäl icke, för att ej bedröfwa föräldrar och syskon.

Den följande dagen återkom läkaren. Han berömde Edward, för det han så noga följt hans föreskrifter, och fann honom temligen förbättrad. Nu föreskref han pulwer och tillät honom äta någon lätt mat. Äfwen pulwerna intog Edward punktligt. Annu innan tiden war dertill, sade han: "Skall jag nu taga in?" — Snart fick Edward

åter lemna fängsen, och efter några dagars förlopp war han redan alldeles friff.

Han tackade den gode Guden för sin återwunna hellsa. Sina ömma föräldrar och sysskon tackade han ofta, för det de haft så mycket tålmod och besvär med honom, samt wårdat honom så kärleksfullt.

Carl lär utantill.

1.

Den lille Carl hade ett år gått i skolan. Der läste läraren en förmiddag ur läseboken en liten wers, som lydde sålunda:

Till att arbeta, men ej fåfäng gå,
Har Du, o Gud! mig låtit menska blifwa;
Gif derför också att jag aldrig må
Som en lätting endast gå och drifwa!

Härpå lät han några barn tydligt uppläsa den. Sedan förklarade han meningen af hwarje ord och alltsammans, och huru de alltid borde inrätta sitt lesverne efter denna wackra wers: "På det ni alltid må

ihågkomma den", fortsfor han, "och den allestädes mana er till slit och arbetsamhet, så skolen i lära den utantill! Ören då på det sättet som jag sagt och wisat er wid den wers, som ni nyligen lärde er. I morgon eftermiddag will jag förhöra den!" Barnen gladdo sig deråt och lofwade att göra så.

2.

När lilla Carl nu kom hem, hade ätit middag och hwilat sig, läste han flera gånger högt igenom wersen, såg derwid noga på hwarje ord och tänkte på meningen af alltsammans. — En annan gång läste han blott den första raden, och försökte att utantill eftersäga den. Det gick. Sedan lärde han också den andra. Begge tillsammans. Nu den tredje. De tre tillsammans. Slutligen den fjärde och alla tillsammans. Derpå uppläste han hela wersen utantill flera gånger efter hwarandra. Han skref också upp den på sin griffeltafla. Sedan slog han upp boken och jemförde det skrifna dermed. Icke det minsta fattades. Slutligen lät han modern förhöra sig. Hon war nöjd med honom. Han kunde det efteråt så wäl, att han tyckte sig höra hwarje ord klinga för sina öron och trodde sig se det tryckt framför sina ögon. — När det blef tid att förhöra, war lilla Carl helt förnöjd. Han kunde knappt wänta till dess han skulle få läsa upp sin wers. Då framsade han den så tydligt,

riktigt, flytande och hjertligt, att det gjorde läraren mycken glädje, och han sade till honom: "Carl, du är bäst af dem alla!" Lilla Carl blef också sedan en arbetsam, slitig och god gose, och det är ändå det förnämsta af allt!

Till de goda barnen.

Om ni redliga och goda blifwa,

Om äran, dygden eder lifwa!

Då ni skolen ega jordens fröjd,

Och vinna salighet i himlens höjd!

Den lydige Albert.

Albert hade kommit ur skolan, der han kunde sin lera, hade ätit och ämnade just återvända till lekplatsen.

Då ropade modern efter honom: "Kära Albert! du skall vara beskedlig och uträtta ett ärende åt mig! Stanna här och gör det! Då skall du få något af mig till ersättning för att du inte får leka!" — Albert wände om, hastigt som vinden, och sade: "Utskade mamma, du har redan bewisat mig otaliga wälgerningar och försakat mycket för min skuld! Och hittills har jag ännu ingenting kunnat göra för dig! Derför will jag också nu gerna bli hemma, uträtta hwad du will, och ej emottaga något derför!" — Modern kyssade honom gladt och kärleksfullt.

Albert besörsjde nu flera uppdrag, som den älskade modern gaf honom. När han uträttat allt, hade det redan blifwit mörkt. Den dagen kunde han ej få leka mer. Men — medwetandet att ha lydt, gagnat och tjenat sin mor, fröjdade honom mer än alla lekar i werlden.

Den tackssamme sonen.

När modern twättat den lille Conrad, kammat eller flädt honom, sade han hwar gång: "Tack, söta mamma!" — Gick han något till skänks af föräldrarna eller andra, så tog han alltid gifwarens hand och tackade gladt. — Efter frukosten, middagen och aftonmåltiden, såg han

alltid på föräldrarna, sedan han läst från bordet, och sade: "Jag tackar för mat och dryck." — Om man upptog något, som han tappat, berättade en saga, eller gjorde honom någon tjänst eller glädje, stor eller liten, så tackade han alltid vänligt. — Emellanåt sade han till fadern och modern: "Goda föräldrar! Så kärleksfulla ni ären mot mig! Ni ha redan bewisat mig så många wälgerningar! Om jag en gång blir stor, will jag söka att mångfaldigt wedergålla er det!"

Det flösa swaret.

En liten flicka lekte med flera kamrater på gatan. Då kom hennes mor, ropade henne affides, och hwissade till henne ett uppdrag, som hon i hemvägen skulle utföra. Flickan lofwade att ordentligt fullgöra det och återwände till sin lek.

"Swad sade din mor åt dig?" frågade en nyfiken lekkamrat. "Om mamma welat att någon af er skulle weta det, hade hon icke hwissat till mig!" swarade den lilla flickan hastigt.

Till de elaka barnen.

Swad ni skola, det wilja ni ej,
Swad ni wilja, det skola ni ej;
När ni ej göra det ni skola, då
Ni ej heller det ni wilja, få!

Guru bror och syster leka.

Wilhelm och Sophie äro snälla barn. Deras goda förälbrar skänka dem derför ofta wackra leksaker, med hwilka de också leka beskedligt och stilla.

Leker en af dem ensam, så uppsöker han en plats, der han ej stör någon. Leker en längre tid med en sak eller flera, som höra tillsammans; icke än med den ena, än med den andra saken. Sina leksaker hwarken nedsmutsar, skadar eller sönderbryter han, och har aldrig bort något deraf. Derför äro leksakerna också alltid som nya. Han tänker:

Om du wäl med dina leksaker far,
Du också länge af dem glädje har.

När han lekt tillräckligt länge, lägger han sina leksaker tillbaka på deras wanliga plats. Och stället der han lekt, är lika tomt och rent som förut.

När Wilhelm och Sophie leka tillsammans, göra de på samma sätt. Också twista de aldrig med hwarandra. Hwad den ena vill leka eller göra, det bifaller den andra straxt. Will Sophie låna något af Wilhelm, så ger han henne det straxt och gerna. Men Sophie förstår heller aldrig något, och återställer det sedan med tacksamhet. Under leken tar den ena aldrig något från den andra, knuffas aldrig, hujger aldrig och gör aldrig orätt.

På det sättet ha de snälla barnen mycket roligt. De göra hwarandra glädje. Tiden förflyter hastigt. Deras goda föräldrar ha ständigt nöje af dem.

När sykon i kärlek tillsammans bo,
På deras bana glädje och lycka gro.

Min docka och jag!

1.

Min docka och jag
Bo uti stugan;
Mindre än flugan
Hon äter hwar dag.

2.

Min docka och jag,
Vi steka en stek,
Som äts under lek,
Det var annat slag!

3.

Min docka och jag,
Vi koka en soppa
Af bär, som wi snoppa,
Min docka och jag.

4.

Min docka och jag,
En wisa wi sjunga,
Dansa och gunga,
Ä' glada hwar dag.

5.

Min docka och jag,
Vi kyssa hwarann,
Och pläga, min saunn!
Spatsera ett slag.

6.

Min docka och jag,
Ha läppar så röda!
Jag henne får stöda:
Det gör gerna jag.

7.

Min docka och jag
 Å' klädda i hatt,
 Ha muff af vår katt,
 Och gå med behag.

8.

Min docka och jag
 Gå tårar fälla,
 Vi jemnt å' snälla
 Min docka och jag!

Otto får en wacker bok.

"Se, pappa, hwad den snälla farbror Ludwig skänkt mig!" ropade Otto glädtigt och hoppade med en wacker bok i sina små händer till fadern, som satt och skref.

Fadern såg på boken, som han öppnade, läste och betraktade något deri, hwarefter han sade: "Det är werkligen en ståtlig skänk! En wacker bok, med nätta plancher, berättelser och verser! — Hwad sade du åt den beskedliga farbror, som gaf dig honom?" — "Jag sade: tack söta farbror! och kyssade honom på hand!" swarade goßen. "Det war rätt!" återtog fadern. "Men hwad tänker du göra med den här boken?" Goßen såg förläget på fadern, och wiste ej hwad han borde swara.

"Det vill jag säga dig!" återtog fadern. — Den lilla Otto ställde sig mellan faderns knän, blickade upp på honom med sina klara blå ögon, och väntade uppmärksamt på hwad han skulle få höra.

"När du ser", började fadern, "att jag, mamma eller de äldre sysskonen äro lediga, kan du wacker be att man läser eller berättar något för dig derur. Då hör du uppmärksamt på, tänker på ingenting annat än hwad som berättas eller läses högt, hwarken ser eller hör på något annat och pratar inte. Wid flera berättelser skola wi wisa dig en planch, på hwilken du får se en wacker framställning af hwad du hört berättas. Nedsmutsa inte planchen, men betrakta den uppmärksamt! Om du icke förstår något derpå, så skall du fråga, då wi förklara hwad det har att betyda. Eller om du ej riktigt skulle fatta meningen af hwad du hör berättas eller föreläsas ur boken, bör du likaledes fråga of. — När wi slutat, lägger du boken tillbaka i bordslådan. Åtta boken noga, lek icke med, smutsa icke ned honom, och låt honom aldrig så ligga framme! Sök hålla honom så ren och wacker som möjligt! Och låt aldrig något barn narra dig att byta bort honom mot något annat! — För öfrigt bör du wara mycket uppmärksam och flitig wid undervisningen, så att du snart måtte lära dig läsa och äfwen förstå hwad du läser. — När du kommit så långt, tager du ofta din bok i handen och läser småningom uppmärksamt igenom den från

början till slut. Om du deri finner oförnuftiga och elaka saker, så bör du noga taga dig till vara för att göra eller tala så! Allt skickligt, förståndigt och godt bör du deremot söka eftergöra! Det nöjsamma och goda du sett, hört eller läst deri, kan du ibland berätta för dina små vänner. De korta, rimmade raderna, som stundom finnas deri och heta verser, bör du så ofta läsa och upprepa, att du slutligen kan dem alldeles utantill. Allt detta skall göra både dig och öf mycken glädje; och din goda farbror ger dig wißt ännu flera wackra saker."

"Tack, pappa lilla, för den anvisningen, som jag will söka att följa, om det är mig möjligt!" svarade Otto.

Så gjorde också det snälla barnet, och blef en förståndig, god och älsfwärd goße.

Mätte du, min goda son, min lilla dotter, äfwen bli det! Begagna denna din bok på samma sätt som Otto!

Sotaren.

Walthers war en förmiddag hemma hos sin familj. Modern satt wid bordet och läste. Pigan spann slitigt. Axel, Arwid och Lotta lekte.

Då öppnades dörren, och — en sotare inträdde. Han wille säga till att han skulle rengöra skorstenen. När de små fingo se honom, blefwo de rädda och sprungo från leken. Axel kröp ängsligt till modern och Lotta tog sin tillflykt till pigan. Arwid war ändå den modigaste af dem. Han råkade att stå bakom dörren, hwilken han nu sökte skjuta igen och på det sättet föra ut sotaren. Modern log åt de stackars barnens förskräckelse. Sedan sotaren sagt hwad han wille göra, gick han ut i köket. Men han gjorde icke det ringaste ondt åt barnen, som flera gånger förstulet blickade efter honom. De fattade nu åter mod; och skrattade sjelfwa åt sin onödiga fruktan och ångest.

Sotaren rengör kachelugnen, spifeln och skorstenen. Emedan de äro fulla med sot, får sotaren naturligtwis derigenom swart ansigte, kläder, händer och fötter. Wore han mjölnare, skulle han wara hwit som snö. När han will, kan han åter twätta sig ren och kläda sig prydbligt om söndagen. Jag är icke alls rädd för sotaren.

Mycken nytta sotarn gör,
Sot ur skorstenen han för.
Om ock litet swart han är,
Fruktan ej för honom lär;
För hans skuld ej tårar fäll,
Ty mot barn han är rätt snäll!

Leopold faller i ån.

Flera barn lekte en varm sommareftermiddag i närheten af en temligen djup å. Detta såg en man, som arbetade ett stycke derifrån. Han gick till dem och sade: "Gån er väg härifrån, barn! Väljen er en säkrare lekplats! Någon af er kan lätt falla ned i ån och drunkna." Barnen fäste icke uppmärksamhet wid mannens ord, utan fortsatte leken. Den wildaste af dem, en goße wid namn Leopold, skrattade till och med och gjorde narr af honom.

När leken åter var som bäst i farten, halkade Leopold, och plumps! låg han i watten. Han och hans kamrater skrek jemmerligt. Ån war temligen djup och stranden brant. Ingen wiste hwarfen råd eller hjälp.

Då skyndade den gode mannen fram, och uppdrog Leopold med stort besvär ur ån. Barnen och Leopold tackade mannen hjertligt och lofwade honom att aldrig mer leka på farliga ställen. Men till Leopold sade han: "Detta war ett wälförtjent straff derför att du skrattade åt mitt råd!" Leopold hemkom genomblöt, och fick uppbåra skarpa förebräelser af föräldrarna. Men — sedan skrattade han aldrig, då någon gaf honom ett godt och wälmönt råd.

Den som ler åt goda råd,
Blir straffad för sitt öfverdåd.

Rosa och Herman.

Den sjuåriga Rosa och hennes lille bror Herman, som war fem år gammal, lekte stilla och förnöjdt med hwarandra. För ögonblicket war ingen annan hemma.

Då klappade någon. Rosa sade: "Stig in!" — Då inträdde en man och sade: "God dag, små barn!" Barnen upphörde att leka och Rosa sade: "Stor tack, kära herre!" — Den fremmande: "Är inte er far hemma? Jag wille tala wid honom!" — Rosa besinnade sig några ögonblick och svarade sedan helt allvarsamt: "Pappa har gått ut, men jag wet hwar han är, och will springa efter honom! War så god och sitt ned, och tala under tiden med lilla bror!" — Den fremmande: "Godt! Kom snart tillbaka med din far!" — Rosa satte fram en stol och skyndade bort. Den fremmande satte sig och talade vänligt med Herman. — Rosa gick fortaste vägen dit, der hon wiste att fadern war. Dittkommen, klappade hon på, helsade artigt och sade fa-

bern, att någon väntade honom der hemma. Fadern gick straxt hem med henne.

Då han kom hem, talade frömlingen en stund med honom. När han gick, sade han: "Det war bra snälla barn! Er lilla dotter wiste nogga reda på sig, och er lilla son war rätt treflig att tala med."

När den fremmande gått, sade fadern till sina barn: "Ni woren i snälla, små barn! Jag är mycket nöjd med er!" — Till Rosa ser-skildt sade han: "Jag hade inte sagt dig, huru du borde förhålla dig om någon kom. Andock tänkte och handlade du rätt. Barn skola alltid, då de ej kunna fråga de sina till råds, besinna sig på hwad de böra göra. Hwad de då tro wara artigast, förståndigast och bäst, det skola de göra!"

De arbetsamma barnen.

Oswalbs barn, Henrik och Hedwig, sutto ofta i rummet och ute i fria lusten syflolösa eller pratande. Detta behagade icke fadern.

"Kära barn!" sade han en gång till dem, när han åter såg dem stå utan all syfvelsättning, "hwarför ser jag er nästan alltid owerksammas

och utan arbete?" — Henrik svarade: "Vi ha ej ännu fått några arbeten ofö ålagda, liksom de fullwurna!" — "Och", inföll Hedwig, "vi äro ännu för swaga att kunna arbeta som äldre personer!" — "Deri ha ni begge rätt!" svarade fadern vänligt. "Men ni böra ändå arbeta, och ganska många sysslor finnas, som ni med era små händer och swaga kroppar rätt väl kunna förrätta till både er egen och andras nytta och nöje! Knappt någon dag eller timme finns, då ni ej få något tillfälle dertill. — Det behöfs endast att ni sjelfwa tänka efter eller fråga er för, och ni skola lätt få så mycket nyttigt tidsfördrif och arbete, som ni medhinna. Sådana tidsfördrif, sysselsättningar och arbeten finnas i otalig mängd, och man kan aldrig tillräckligt säga ett barn, hwad det skulle kunna göra. Smellertid vill jag uppräknat något.

"Lären edra leror väl och gören era skolarbeten så fullkomliga som möjligt! Genomgå ofta ånyo det ni lärt! Läsen och lären er till och med något utöfwer hwad ni äro befallda att göra!

"Örden era skolsaker, leksaker, och allt hwad ni ha'n, så att ni alltid må kunna taga hwad ni behöfwa!

"Ni kunna med era små sysskon, wänner, leksamrater och bekanta genomgå det wackra, goda och nyttiga ni weta eller kunna, eller hwad annat ni skola lära er eller utarbета!

"Om era små sysskon leka i rummen, på gården eller i trädgården,

och ni tro att de kunna behöfwa er tillsyn eller hjelp, så böra ni stanna hos dem!

"Om ni se att de slutat lefa, gått bort och kanske lefsaker efter sig, så böra ni upptaga och lägga dem på deras wanliga plats.

"Duska föräldrarna ett glas friskt drickswatten, så skynden att hemta och gifwa dem det!

"Om föräldrarna sitta wid ett arbete, och det är görligt, så berätten dem hwad godt ni gjort och lärt, eller hwad skönt och nyttigt ni sett och hört, eller läsen högt för dem något underhållande ur era böcker.

"Om de eller några andra arbeta, så böra ni uppmärksamt se derpå och fråga huru det tillgår? hwarför det göres så? och gifwa dem all den hjelp ni kunna!

"Om föräldrarna eller andra skola göra eller hemta något, och ni kunna göra det, så böra ni erbjuda er dertill, och utföra det fort och wäl!

"Då ni gå på gatan och se barn eller fullwurna, som gå samma wäg som ni, bära något, som faller sig för tungt för dem, och ni förmå äfwen bära någon del af deras börda, så skola ni göra det förekommande och beredwilligt!

"Du, Hedwig, kan i alla fall ofta flitigt och ordentligt sticka!

"Dessa böra ni ofta fråga föräldrarna om de inte ha något uppdrag att gifwa er!"

Barnen hade med stigande uppmärksamhet afhört faderns tal från början till slut. "Det hade aldrig fallit mig in", ropade Henrik, "att wi på så mångfaldigt sätt skulle kunna vara nyttiga!" — "På det sättet äro wi ju i stånd att från morgon till qväll vara arbetsamma barn", sade Hedwig glädtigt.

De begge barnen började nu också att följa faderns förmaning och råd, samt gjorde det dagligen flitigare. Sebermera låto de få stunder förgå obegagnade — hwilket förskaffade dem mycken glädje, mångt beröm, mången tacksägelse och nytta. Man kallade dem wanligen endast: "Dswalbs flitiga barn!" — Ju äldre de blefwo, desto mer wande de sig wid arbetsamhet, kunde rasst och wäl förrätta många syflor, och alla menniskor höllo af dem.

Om jag är ung, om jag är liten,
 K-n jag dock arbeta och nyttig bli.
 Och wänjer jag mig blott wid fliten,
 Jag samlar lifwets honung som ett bi!

Påfogeln.

Jag fick en gång följa med mormor ned i hennes stora hönsgård, och såg der en stor mängd vackra och sällsynta tama foglar. Der gingo, sprungo, hoppade och flögo omkring flera slags höns, ankor, gäfs och dufwor; kalkoner, påfoglar, perlhöns och fasaner.

Mormor sade mig hwad de hette, och det war oändligt roligt att se de lifliga och söta foglarne, med sina brofiga fjädrar. Mest tyckte jag ändå om påfoglarne. En stor påfogelshane spatserade förbi mig, och han war den ståtligaste fogel, jag i min lefnad sett! På hufwudet bar han en präktig, rörlig fjäderbuske. Fjädrarne på ryggen skimrade i guld, grönt och purpur; hufvut, hals och en del af bröstet lyfte i sällsynt skön blå färg. Underlifwet war swart med grön skiftning. Vingarne woro ljust rödbruna med swarta ränder samt brandgula, swartaktiga, röda och gröna fläckar. — Och slutligen stjerten! — des skönhet och prakt kan jag icke riktigt beskrifwa! Den bildade en stor, hög, utbredd solfjäder, med en mängd granna fläckar, lika ögon, sittande i regelbundna ringar. — Och med denna obestrißligt sköna fjäderprakt skred fogeln omkring så majestätiskt som en konung, och hwad han gjorde föreföll mig ädelt. Han syntes också märka det, ty han wisade sig flera gånger och gerna för oss i sin fullaste glans.

"Så wacker den granna fogeln måste sjunga!" ropade jag, full af beundran. — Snarpt hade jag sagt detta, förr än han utstötte ett widrigt, flera gånger upprepadt skri, så att jag helt förskräckt wände mig ifrån honom. — Och när mormor sedan berättade mig att han flög illa, att hans ägg woro ohelsosamma, att hans kött war nästan wärligt och hans nytta högst ringa, då förlorade han mycket i värde för mig.

"Se", sade mormor betydelsefullt till mig, "denna fogel liknar barn, som alltid gå grannt och dyrbart klädda, samt skicka sig wäl; men äro tomma i hufvud och hjerta samt ingenting kunna. De högakts ingenstädes och af ingen, emedan de ej hafwa något egentligt värde, och inte göra något gagn.

Skunkaper och duglighet er gihwa heder,
Yttre prål och glitter ej alls gagna eder.

Emil.

Emil war på eftermiddagen med flera gofår nere på gården. Då sade en af dem, Robert, till honom: "Emil! gå efter ditt kägelspel, så skola wi slå käglor; den här platsen är alldeles ypperlig dertill!"

Emil svarade: "Gerna, jag är straxt tillbaka!" Och han skyndade upp i boningsrummen. Emellertid ihågkom han att han sett sin lilla bror, Bernhard, bära kägglorna in i faderns rum; således gick han dit.

Då han öppnade dörren, märkte han att fadern slumrade på soffan. Sakta smög han sig på tå tillbaka, och stängde dörren så försigtigt som möjligt efter sig. "Svarför har du inte kägglorna med dig?" frågade Robert otåligt.

Emil: "De ligga i pappas rum, och han sofver. Dersför kunde jag icke taga dem, ty jag var rädd att störa eller väcka honom!"

Robert: "Gå du bara och tag dem, han vaknar inte! du skall få med af mina stora nötter!"

Emil: "Nej! jag skulle kanske kunna störa hans sömn."

Robert: "Se så, gå du bara, så får du nötter och min grannaste gubbe till på köpet!" Härvid framräckte han en brotigt målad planch, föreställande en ståtlig riddare.

Emil: "Om du också gaf mig alla dina nötter och lefsaker, så gick jag ändå inte nu efter kägglorna!" — En fjerdedels timma senare kom han in i rummen. Då träffade han fadern, samtalande med modern. Nu först gick han in i kammaren och hemtade klot samt kägglor. Dermed skyndade han till Robert och spelade med honom. Nötterna och den målade riddaren tog han likväl inte emot af honom.

Striden om blomsterkransen.

Joseph och Christine förde en eftermiddag på bete några getter och får, som deras förälbrar egde. Joseph hade hängt ett horn öfwer areln. Derpå blåste han emellanåt en wisa. Hans syster sjöng dertill. Detta tycktes roa djuren, och de hoppade muntert förut.

När de kommit fram till betesplatsen, sökte fåren och getterna godt foder. Men de glädtiga barnen slogo sig ned på en liten höjd, der många små blommor werte. Nedanför flöt en bäck. Christine plockade blommor, och band dem till en wacker krans, hwilken hon satte på sitt hufwud, och gladde sig åt detta smycke. Bakom henne sprang en get, som redan ätit sig mätt; men hwilken det fattades en god desert. Då warseblef djuret kransen af spåda, wälsmakande blommor, och hoppade fram till Christine, samt började spisa. Glickan ropade på hjälp och sökte afwärja den läckra geten. Då skyndade Joseph dit. Med wenstra handen sköt han undan getens hufwud, och med den högra, hwari han höll ett spö, slog han det glupska djuret på nosen. Slutligen lyckades barnen att föra bort den wälsamma gästen. Kransen hade likwäl blifwit något skadad. Skyndsamt plockade nu den snälle brodern andra blommor, hjälpte sin syster att sätta kransen i ordning och smyckade henne dermed.

Derefter samlade de sina mätta djur tillhopa och dreswo dem hemåt. Joseph spelade sina wisor, Christine gick helt stolt i sin granna hufwudprydnad wid hans sida. Den tjufattiga geten sneglade några gånger på fransén. Men hon wågade likwål icke mer att försöka röfwa den åt sig.

Swad Gud gör är godt.

En man, som lefde långt härifrån, besann sig på en resa. Han hade med sig en åsna, en tupp och ett hus. En aften anlände han sent till en stad. Här wille han tillbringa natten. Men ingen släppte in honom. Derför drog han ut på fältet, för att der söka sig ett nattläger. Snart kom emellertid ett lejon och ref ihjel samt uppåt åsnan; derpå jagade en katt fram och grep tuppen. Slutligen kom en stark windslägt och utbläste huset.

Om morgonen erfor han likwål, att röfware under den förslutna natten kommit in i staden, fräntagit invånarne allt hwad de hade af värde och dertill mördat många af de ogästfria människorna. "Så wäl det war för mig", utropade han, "att stadsfolket ej wille släppa in mig!

Säkert hade jag eljest nu varit en tiggare, eller en böd man! Hvilken lycka det var för mig, att det gick med mina djur och mitt hus, som det gjorde! Eljest hade åsnan genom sitt skriande, tuppen genom sitt galande och huset genom sitt sten till och med på fria fältet förrådt mig för röfvarne!"

Elefanten.

Jag såg nyligen en elefant. Han var ett stort och groft djur. Han hade två mycket långa och starka tänder, samt en lång snabel. Denna är en förlängning af nosen. Mannen, som visade honom, sade till mig: "Elefanterne lefwa i länder, som ligga mycket, mycket långt härifrån. Deras utstående tänder gifwa det dyrbara elfenbenet. Snabeln kunna de utsträcka och sammandraga, och begagna den liksom en hand. Åfwen kunna de dagligen galeppera inemot tio mil." Deres efter lade mannen en slant på marken, och elefanten upptog den. Sedan upplöste elefanten en knut, upps och igenläste ett lås, drog forken ur en butelj och tömde dess innehåll i sin mun. Dessa och andra konststycken gjorde han med sin snabel. Slutligen fattade han med denna

sin herre och lyfte honom upp på sin rygg, hwarefter han åter lika sakta och säkert satte honom tillbaka ned på marken. Denna elefant syntes mig vara flink, skicklig, mycket läraktig och godsinnad. Mannen berättade mig äfwen denna historia:

I en stad hade en person en elefant. Så ofta denne gick öfwer Storgatan, räckte en beskedlig handlande alltid åt honom en näfve risgryn eller annat, som han gerna åt. Men en dag blef elefanten liksom wild, sprang ifrån sin herre och rusade omkring i staden. Alla, som blefwo honom warse, skyndade hastigt undan. Nu kom han springande emot den beskedlige köpmannens bod, utanför hwilken dennes enda älskade dotter lekte. Ingen hade förut märkt henne. Men när elefanten såg sin wälgörares dotter, som han egentände, stillade han sig hastigt. Han tog henne med snabeln, lyfte henne genom ett fönster in i boden, och nedlade henne framför den bestörta modern. Sedan trasswade han widare.

Ärt-Rajsa.

Den lilla Hanna lekte gerna med torkade ärter. Derför plågade man kalla henne Ärt-Rajsa; deri war intet ondt. Men hon stoppade

ofta ärter in i näsan, och det war icke rätt. Ofta fastnade en ärt i ena näsborren. Då gret Art-Kajsa, kunde icke andas riktigt, och hade mycket besvär innan ärtan kom bort. "Barn", sade fadern, "stoppa aldrig mer någon ärt in i näsan." — Andra dagen lekte Art-Kajsa, och snart stoppade hon återigen en ärt i näsan. Den lilla flickan klämmer näsan af och an, nyser och snyser, snyter sig och gråter, harklar och hostar; ärtan går ändå icke ur stället. Sjelfwa fadern får icke ut den. Modern, brodern, systern och pigan komma inspringande. Då måste systern hemta doktorn. Han utdrager ärtan med en liten tång. Men detta dröjer länge och Art-Kajsa har mycket ondt deraf. Ännu leker hon wiserligen med torra ärter; men aldrig mer stoppar hon dem i näsan.

Att du af Hanna lärt, jag hoppas,
 Det ärter aldrig få i näsan stoppas.

Helena wifer undan.

Den lilla Helena war ett lydigt barn. "Min flicka!" sade modern, "om du går på wägen eller gatan, och folk kommer bärande med stora

och tunga saker; eller om du ser en ore, ko, häst eller wagn nalkas, så gå fort åt sidan, eller, som man säger: wif undan! Ty om du stannade, kunde du lätt bli stött, skadad, omfullslagen eller swårt sårad; min Helena kunde få mycket ondt och till och med dö!" — Helena gjorde alltid och öfwerallt det som den goda modern bedt henne. När hon på afstånd såg folk, djur, wagnar, kärror eller slädor närma sig, sade Helena till sig: "Wif undan!" och gick wackert åt sidan. Och när de woro fullkomligt förbi, återwände hon till sin förra plats och gick sin väg. På det sättet blef Helena aldrig stött! ty hon wet alltid försigtigt undan!

Den fromma Bertha.

Bertha war ett älskwärdt barn. När hon om morgonen uppsteg, sade hon till modern: "God morgon, söta mamma!" och räckte henne handen. "Nu will jag tacka och prisa Gud!" Modern läser för henne, Bertha faller på knä, hopknäpper sina små händer, ser upp mot himlen och säger mildt af fromt hjerta:

"Gode Gud! i natt Du har
Skyddat mig för hwarje fara;

D! att jag i dag, min Far,
Kunde riktigt tacksam wara!"

Förr än hon satte sig till bords, prisade Bertha den gode Guden, som nu så kärleksfullt wille stilla hennes hunger och törst. Sedan hon ätit, sade hon:

"Gode Gud! jag tackar Dig
För mat och dryck Du gifwit mig!"

När hon lade sig att sofwa, blickade hon ännu en gång upp till Faderen i himlen, bad honom innerligt om wälsignelse och beskydd för sina goda föräldrar, sysskon, wänner och sig sjelf. Sedan kyssde hon tacksam fader och moder, lade sig förnöjd i sin mjuka bädd och sof godt hela natten igenom. Så gjorde Bertha hela året om. Snart kunde hon bedja ensam och tydligt säga alla ord, samt aldrig uteglömma något. Detta glädde hennes far och mor, och upptogs med wälbehag af Gud i himlen.

Och när det blef påsk, kommo två små hwita harar och gåfwo den fromma Bertha wackra ägg och flera andra saker. — Den gode Guden sände också en gång till henne en engel med wingar af guld. Han lärde Bertha att bedja ännu långt skönare, att sjunga wackra wisor och skänkte henne ett litet guldkors. Han berättade henne huru

pråttigt det war der uppe i himlen, och att äfwen Bertha skulle få komma dit en gång, om hon fortsfor att wara lika god och from som hittills.

Om jag när dagen flyr,
 Och se'n när morgon gryr,
 Till Gud mitt öga höjer,
 Mitt Enä till marken böjer
 Och tåtsfullt till Honom ber,
 Bålsignelse Han wißt mig ger.

Sparfamhet.

När Theodor och Lina fingo namnam af sina föräldrar, åto de icke straxt upp det. De lekte en stund dermed, och sedan förtärde de en del deraf. Det öfriga åter gömde de, och njöto sedan en eller flera gånger ytterligare deraf. — Så gjorde de också med andra saker, som de fingo, såsom: griffslar, pennor, papper, o. s. w. De förbrukade endast så mycket deraf som de behöfde. Men det andra lade de på ett påsande ställe. Så ofta de skulle ha något deraf, togo de fram jemnt

så mycket som skulle begagnas. Derigenom förslöfte de ingenting onyttigtvis och hade mycket, när de ville. — Sedermåra erhöles de ibland penninggåfvor af föräldrarna och släktingar. Åfwen dessa lade de i en bössa, som de kallade sparbössa. Då kunde de sedan köpa åtskilligt som de önskade sig, ofta ge fattiga små gåfvor, och ändå hade de alltid penningar i förråd. Theodor och Lina woro sparsamma barn.

Swad som i dag du spar
 Kan dig i morgon gläda,
 Swad du nu bortslöft har
 Kan ånger dig bereda.
 Spar, för att se'n dig gläda kunna,
 Med att den törstige en skärf förunna!

Snål-Jakob.

Hugo, Hulda och Johan, fru Julianas barn, sutto omkring bordet i salen, och modern hade nyss skänkt dem blåaktiga söta swisskon. — Då inträdde grannen Richard. "Låt mig få litet med af era swisskon, barn!" sade han bedjande till dem. Strart räckte Hugo honom några.

Gulda bjöd honom alla sina swisfkon, och sade: "Tag huru mycket ni vill!" Johan deremot rörde sig ej ur fläcken, utan bara åt. "Vill du då ingenting alls ge mig?" frågade Richard. "Jag är sjelf hungrig och har ej fått mycket!" svarade Johan förlägen och med sänkt blick. Då gaf Richard leende Hugo och Gulda tillbaka deras swisfkon, och sade: "Jag wille endast pröfwa era hjertan. Hugo, du är en god gofse. Du, Gulda, en ädel flicka. Men Johan är en riktig Snål-Jakob!" Derpå upptog han ur rockfickan röda äpplen, gula päron och plommon, och lade dem på bordet. Till Gulda sade han nu: "Tag hur mycket du vill!" Hon tog endast litet, men Richard gaf henne mycket mer, och det öfriga skänkte han åt Hugo. Johan deremot fick ingenting, emedan han war en Snål-Jakob.

Oscar.

Oscar hade den elaka wanan att springa efter förbifarande wagnar och karror, samt sätta sig upp eller hänga sig fast bakpå. Hans föräldrar och graunarne förbjödo honom ofta att göra så. Men så snart en wagn kom förande, hängde Oscar sig lika fullt fast derpå.

Sälunda hade han också nyligen heppat upp bakpå en wagn. Men plötsligt körde kuffen wida fortare än förut. Oskar, som icke tänkt härpå, fick nu en så häftig stöt, att han störtade till marken. Han hade fallit mycket hårdt, och förmådde icke att genast stiga upp. Då hörde han en ryttare komma sprängande. Han såg sig i en ny, stor fara. Hastigt samlade han alla sina krafter, och släpade sig med största möda åt sidan. — Hufwud, armar och ben wärkte mycket, och han förmådde knappt att linka hem. Der fick han en skarp förebräelse för det han icke lydt sina föräldrars befallning. Flera dagar led han plågor af följderna af sin olydnad, och blef sälunda straffad för detta offick.

Barn! du aldrig bakpå wagnar! hoppa må,
Sedan du för sent det torde ångra få.

De stickliga barnen.

Herr Strömgren hade en mycket stor och wacker trädgård. I den werte många präktiga och wälluktande blommor, äfwen som smultron, jordgubbar, stickelbär, winbär, hasson och körsbär. I denna trädgård gick han en eftermiddag, och utanför lekte flera barn, som kommit ur

skolan, hwilken de ett år besökt. Deras skolsaker lågo wid trädgårdsmuren. Då ropade herr Strömgren barnen till sig och sade: "Lagen fram era böcker, barn. Jag will se hwad ni kunna. Den som läser bra, skall få något af mig." Genast slog de upp sina böcker. Flera kunde ingenting eller litet. Endast tre läste så att herrn war nöjd med dem. Då sade han till de förra: "Ni ha ännu icke lärt mycket. Gån hem och blifwen flitigare i att läsa!" De tre sticliga barnen åter besömdo han och tog dem med sig in i trädgården. Här fingo de äta så mycket de wille af de friska söta bären. Sedan lät han dem medtaga så mycket de kunde bära. Hwar och en erhöill desutom en stor, wälluktande blomsterqwast. De högeligen glada barnen tackade den gode herrn och skyndade förnöjda hem.

Den sticlige får gods och heder;
Till mycket ondt ofstligheten leder.

Elbswådan.

En afton, sedan jag gjort bön och önskat mina älskade föräldrar samt sysskon god natt, gick jag som wanligt till sängs. Jag hade ännu

icke sofwit länge, då jag wäcktes af min far, som bad mig genast stiga upp, emedan elden war lös! Jag steg upp och war helt förskräckt, ehuru jag ej wiste hwad han menade med att: elden war lös! Pappa hjälpte mig på med kläderna, och förklarade för mig att ett hus i närheten brann. Sedan hörde jag mycket larm och buller på gatan.

När jag inkom i våra andra rum, fann jag sysskonen redan wakena och klädda. Gatan war alldeles ljus och jag såg det brinnande huset. Det såg rysligt ut. Detta kallade mina föräldrar en eldswåda. Mycket folk skyndade dit, för att släcka elden och bistå dem som bodde der. Det gjorde mig så ondt om dem, hwilkas hus nu brann, och i mitt hjerta bad jag den gode Gudén bistå dem. — Pappa förde mig och sysskonen till min tant, som bodde långt derifrån. Wi greto och bådo; tant lugnade oss, och efter en stund insomnade wi åter.

Morgonen derpå kom pappa och hemtade oss. Han berättade då att huset helt och hållet nedbrunnit, men att vårt förblifwit alldeles ofskadadt. Älfwen sade han oss att de brandskadade (så kallade han dem, hwilkas hus nedbrunnit) och deras barn förlorat allt hwad de egede; att de woro utan boning, sängar, kläder och mat. Wi kände medlidande med barnen. Deras föräldrar hade flyttat i ett annat hus. Men nu fattades det allt för de arma. Derför bådo wi våra goda föräldrar, att få bistå de olyckliga och deras barn, hwartill wi genast

fingo los. Och wi lade tillsammans af våra kläder, skol- och lefsaker samt de penningar wi spart ihop; och föräldrarna glädde sig åt vår gismildhet, samt gäfw oß dertill bröd och kött att lemna dem. Detta buro wi och vår piga till de brandskadade. Föräldrarna och barnen blefwo högeligen glada öfwer dessa många skänker. De tryckte våra händer och tackade många gånger. Men wi fröjdade oß åt att ha kunnat understödja de stackars brandskadade, och tackade Gud att Han skyddat oß för denna olycka.

Emot hwar och en jag will
Söka något godt att göra,
Och ständigt bjuda till
Något nyttigt att utföra!

Örringarna.

Flora: "Söta mamma! får jag inte örringar, liksom mamma har?"

Modern: "Örringar äro rätt wackra på en flicka, och jag tror ej att de äro ohelsosamma. Men först måste man sticka hål i öronlap-

parna, innan man kan bära dem? Skulle du vilja det? ty det gör kanske litet ondt."

Flora: "Å! ja, söta mamma! det vill jag gerna fördraga!

Modern: "Om så är vill jag köpa guld-öringar åt dig och låta sticka hål i dina öron!"

Dagen derpå infann sig en fru, som plågade sticka hål i öronen på barn, och Flora satte sig i soffan, försäkrande att hon skulle vara mycket modig och tålig. Fruen tog en nål med en påträdd silkesända, och genomstäck hastigt Floras öronlapp. Det gjorde väl litet ondt; men Flora hvarken skrek eller förvred ansigtet, hon log till och med. Sedan afflippte frun silkesändan och knöt den hastigt som en ring. Likaså stredde med den andra öronlappen. "En sådan liten modig flicka!" sade frun till henne. — Sedan drog modern silkesändan, hvarpå hon smort olja, dagligen satta fram och tillbaka, och efter några dagar bar den lilla Flora ett par guld-öringar, och modern sade: "Se, på det sättet kan du, om du är tålig och modig, lätt besegra både små och stora smärtor och ledsamheter!" — Alla som nu sågo Flora, tyckte mycket om den oförfräckt flickan med sina små vackra öringar. — Men då hennes farbror hemkom från sin resa, skänkte han henne ännu vackrare öringar med quistrande, dyrbara stenar.

För ett litet ondt wi icke få
 Barnsligt frukta eller klaga,
 Utan deraf lära os wi må
 Att ett större ondt fördraga.

Eugenia värdar sin sjuke bror.

Paul låg sjuk, hwilket gjorde hans goda syster Eugenia mycket ondt. "Ack!" tänkte hon, "om jag ändå kunde wara sjuk i stället för min lilla bror! Jag wille gerna fördraga allt! Gode Gud! låt honom snart åter bli frist!" När hon fick tillåtelse att gå ut, stannade hon likwäl alltid och gerna hemma. Der war hon alldeles stilla, emedan det minsta buller förorsakade brodern hufwudvärk. Därför gjorde hon sig all upptänkelig möda att hålla de yngre systonen tysta. Om morgonen skyndade hon före alla andra till den lidande brodern, och frågade honom hur han sofwit och hur han mädde. I sina böner anropade hon sedan Gud, som kan göra sjuk och åter frist, att Han wille ge den stackars Paul en god dag. Ofta under dagens lopp gick hon till den lilla broderns säng. Än wisade hon honom en planch, än berättade

hon honom en historia eller läste något högt för honom. En annan gång lade hon lefsaker på sängen, och lekte med brodern hwad, huru och så länge han wille. Ibland spelade hon äfwen kort och dylikt med honom, hwarwid hennes älskande hjerta alltid förstod laga så att Paul skulle winna. Om han wille ha watten, thé eller något annat, hemtade hon det strart och gaf åt honom. När det war tiden att han skulle taga in läkemedel, gaf hon honom det, och sökte lätta intagandet genom att vänligt tala wid honom. Ofta sade hon: "Förtrosta på den gode Guden, lyd läkaren, war tålig och du skall snart bli frisk igen." Så ofta hon märkte att Paul icke låg tillräckligt beqvämt, ordnade hon sängen bättre. Mången gång bad hon modern, att af sina sparpenningar få köpa något, som brodern hade lof att förtära. Sedan gaf hon Paul frukt eller sötsaker, hwarmed hon owäntadt gladdde och mederqwickte honom. Desså innan hon begaf sig till sängs, gick hon till den sjuke brodern, frågade om hon inte kunde göra något mer för honom, räckte honom handen, önskade honom en lugn natt och inneslöt honom sedan i sin bön.

Allt detta uppmuntrade den lille Paul, lindrade hans plågor, kom honom ofta att glömma dem och gjorde sjuksängen wida dragligare för honom. Han blef dagligen bättre och snart alldeles frisk. Derigenom hade han likwäl fattat en innerlig kärlek till systern, och tänkte alltid

med tacksamhet på den tillgifvenhet, som Eugenia under hans sjukdom så ofta bewisat honom.

Den läckra Laura.

Laura åt flera rätter mycket gerna. Dessa kallade hon sina lif-rätter. Andra tyckte hon mindre om. Af flera sorters grönsaker, soppor och dylikt wille hon deremot småningom icke alls äta. Fadern plågade därför kalla henne den läckra Laura. Sålunda hände ofta att hon wid middags- eller aftonbordet wille äta sig mätt af endast det hon gerna åt. Af det andra förtärde hon endast litet, eller ock lät hon det stå alldeles orördt.

"Laura", sade fadern då en gång till henne, "du får icke wänja dig wid att endast äta det som bäst behagar dig. All mat, som wi förtära, är födande, helsosam och god. Derför måste du söka att småningom wänja dig wid att kunna äta af all mat, som man bjuder dig. Då går du också mätt från bordet, och kan någon tid umbära föda. Du måste wänja dig ifrån detta offik, ty om du en gång åt på ett fremmande ställe, och endast smakade hwad som behagade din läckra

gom, skulle det wara högt opåßande. Sök därför allwarligt att följa mitt råd!"

Denna kloka förmaning verkade emellertid ej mycket. Laura förblef lika läcker som förut. Derför beslöt fadern att använda ett strängare medel. — Följande middagen kom på bordet en soppa, om hwilken Laura kort förut sagt, att hon ej kunde äta den. Hon rörde ej heller nu wid sin portion. Fadern sade intet ord derom. Derefter följde stek och en kaka, som båda hörde till hennes lifrätter. Laura glädde sig när hon fick se dem, och det wattenades redan i hennes mun. Men — fadern gaf henne icke en bit deraf. Då såg hon sig bestört omkring, och hade snarare gråtit än skrattat. Men fadern sade: "Du har icke smakat soppan, därför får du heller ingenting af steken och kakan. Så ämnar jag härnäst alltid göra med dig!"

Laura uppslog från bordet, utan att hafwa ätit något. En halftimma derefter begärde hon frukt och bröd af modern. Men modern sade: "Så snart efter middagen bör man icke äta. Du kunde ha ätit dig mätt!" — Nu hungrade hon ända till aftenen. Då kom en rätt, som de heller hörde till hennes favoriter, men hon gjorde wåld på sig och åt temligen mycket deraf. — Härnäst bemödade hon sig att äta af all mat, som man framsatte åt henne. Slutligen kom hon derhän

att alla rätter blefwo hennes lifrätter. Nu kallade fadern henne också ej heller mer den läckra Laura, utan sade: "min snälla Laura!"

Barn skola icke ha med af allt.

Arnolds far kom en gång upp ur trädgården, der han arbetat. Modern bar till honom ost och bröd samt öl. Han åt och drack. Då ställde sig Arnold framför honom, betraktade honom uppmärksam och bad honom slutligen att han måtte få litet med. Fadern gaf honom bröd och en skifwa ost. Han tackade och uppåt begge delarna begärligt. — Sedan fadern ätit och druckit, ropade han Arnold till sig och sade: "Min gose lilla, det är inte wackert eller påsande, att barn, så snart de se fullwurna äta eller dricka något, gå fram eller begära med deraf. Barn skola icke ha med af allt. Ty det kan ju finnas en rätt eller dryck, som alldeles icke påsar för dem. Eller: fullwurna kunna wara trötta, hungriga och törstiga efter något arbete, och därför behöfwa något att styrka sig med. Därför wänja sig barn på det sättet att tro sig skola ha rättighet att få med af allting. Och få de icke det, så drifwas de ofta till att snatta eller stjåla. Slutligen är det ännu mer

opafande om fremmande personer finnas i rummet, eller om du wore i ett fremmande hus, och der begärde med af hwad de andra förtärde. Söt därför att hädanefter wänja dig af med sådant."

Arnold insåg att han uppfört sig ofskickligt. Hädanefter gick han, så snart någon åt eller drack, antingen alldeles bort eller åtminstone afstades. Han gick ej fram förr än man ropade honom. Bjöd man honom något, så emottog han det sällan.

Den obetänksamma Julia.

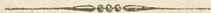
Julia gjorde alltid hastigt det som föll henne in, utan att förut besinna om det kunde vara nyttigt eller skadligt. — En aften kom hon in i det något mörka köket. Der fick hon se en katt sittande i spisel. Genast sprang hon dit och slog till honom af alla krafter, och knuffade derwid ned honom på golfwet, ropande: "Schas, katta!" — Men huru förskräckt blef hon ej! Det skramlade och smattrade wäldigt och hela köksgolfwet war öfversköldt af mjölk; ty den förmenta kattan hade icke varit något annat än en mjölkskål. Nu gret och jemrade sig Julia.

Men det hjälpte icke. — Modern gaf henne en skarp tillrättawisning för denna nya obetänksamhet. Genom detta misöde blef hon likwäl småningom allt mer eftertänksam och försigtig.

Den oförfräcte Gustaf.

Den nioårige Gustaf sof en sommarnatt ensam i ett rum. Emot midnatten wakenade han. Månan upplyste en del af rummet. Då warseblef han framför sig en blek karl. I början blef han förfräckt och wille gömma sig under täcket. Men efterhand hentade han åter mod. Nu hostade han några gånger. Mannen rörde sig ändå icke. Derpå ropade Gustaf: "Hvem är der?" Men icke heller nu följde något svar. Slutligen uppsteg den oförfräcte goßen och gick utan ångest fram till den bleke mannen. — Swad tror du wäl att det war? — På väggen hängde en roff. Derunder stodo ett par höga stöflor. Och en hwit ros på tapeten hade föreställt ansigtet. Gustaf måste skratta. Nu gladdde han sig ännu mer öfwer att han ej fruktat den förmenta skepnaden. Härfpå gick han åter till sängs och insomnade snart.

Baran djerft till mötes gå,
 Och hon ofta ringa är.
 Man får ej låta fruktan rå;
 Exempel utaf Gustaf lär!

37
107
1
.

in
te
re
37
107
1
.

Böcker för små Barn.

En liten Barnabibel. 8 ff.

Fru Hinkel och hennes Barn. Med 8 kol. plancher. 32 ff.

Jakob Fingerlängs Resor och Äfventyr, af G. Kurz. Med 6 kol. gravyrer. 1 R:dr.

Uttvalda Berättelser, af H. Rebau. Med 2 plancher. 32 ff.

Tomtegubbens Äftonberättelser, för Barn. 1 R:dr.

Tolf underbara Sagor, för Barn. 12 ff.

Skjddsengeln. Med 1 planch. 8 ff.

Åbla Frön att utså i barnahjertat, af H. Rebau. 32 ff.

Kajsa Kulta och hennes katt. Med 8 kol. plancher. 12 ff.

Mormor Spetsnos och hennes hund. Med 8 kol. dito. 12 ff.

Domherrns död och begrafning. Med 9 dito. 16 ff.

Tummeliten. En Barnsaga. Med kol. fig. 24 ff., allt banko.

www.books2ebooks.eu